

**TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE FİLM
KULLANIMININ YABANCI ÖĞRENCİLERİN KONUŞMA
BECERİSİNE ETKİSİ**

Emre Furkan Özdemir

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ARALIK, 2021

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı: Emre Furkan

Soy ad: Özdemir

Bölümü: Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı

İmza:

Teslim tarih:

TEZİN

Türkçe Adı: Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Film Kullanımının
Yabancı Öğrencilerin Konuşma Becerisine Etkisi

İngilizce Adı: The Effect of Film Use on the Speaking Skills of Foreign Students
in Teaching Turkish as a Foreign Language

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı:

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Emre Furkan Özdemir tarafından hazırlanan “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Film Kullanımının Yabancı Öğrencilerin Konuşma Becerisine Etkisi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oybirliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan (Danışman): (Prof. Dr. Muammer NURLU)

.....

(Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi ABD, Gazi Üniversitesi)

Üye: (Prof. Dr. Fatma AÇIK)

.....

(Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi ABD, Gazi Üniversitesi)

Üye: (Doç Dr. Salim PİLAV)

.....

(Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi ABD, Kırıkkale Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: / /

Bu tezin Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

**TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE FİLM
KULLANIMININ YABANCI ÖĞRENCİLERİN KONUŞMA
BECERİSİNE ETKİSİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

EMRE FURKAN ÖZDEMİR

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Aralık, 2021

ÖZ

Bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretiminde film kullanımının yabancı öğrencilerin konuşma becerisine olan etkisi incelenmiştir. Araştırmada karma yöntem kullanılmıştır. Nicel veriler için ön test ve son test yapılmış, nitel veriler için ise odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Araştırma Gazi TÖMER’de Türkçe öğrenen B2 düzeyindeki 20 öğrenciyle çevrimiçi şekilde yapılmıştır. Öncelikle deney grubundaki ve kontrol grubundaki onar öğrenciye uzman görüşü alınarak hazırlanan konuşma soruları sorulmuştur. Bu sorulara verilen cevaplar Sallabaş (2011) tarafından geliştirilen konuşma ölçeğine göre değerlendirilmiştir. Ön testin ardından konuşma dersleri deney grubunda film ve film etkinlikleriyle, kontrol grubunda ise geleneksel şekilde 5 gün boyunca işlenmiştir. Uygulama bittikten sonra filmlerin yabancı öğrencilerin konuşma becerisine etkisini görmek için her iki gruba da son test yapılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön ve son test sonuçları arasındaki fark IBM SPSS Statistics 22.0 programında Kolmogorov-Smirnov testi ile test edilmiştir. Ortaya çıkan bulgularda deney grubu sonuçlarının kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu ancak istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca deney grubundaki öğrencilerle odak grup görüşmesi yapılmış, öğrencilerin film uygulaması hakkında görüşleri alınmıştır. Bu görüşler içerik analiziyle yorumlanmıştır. Çalışmanın

sonunda filmlerin alandaki diğer çalışmalara katkı sağlamak amacıyla çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Konuşma, Film, Yabancılarla Türkçe ğretimi, Etkinlik

Sayfa Adedi : 89 + xiv

Danışman : Prof. Dr. Muammer Nurlu

**THE EFFECT OF FILM USE ON THE SPEAKING SKILLS OF
FOREIGN STUDENTS IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN
LANGUAGE**

(M.S. Thesis)

EMRE FURKAN ÖZDEMİR

GAZİ UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

December, 2021

ABSTRACT

In this study, the effect of using movies in teaching Turkish to foreigners on foreign students' speaking skills was examined. Mixed method was used in the research. Pre-test and post-test were conducted for quantitative data, and focus group interview was used for qualitative data. The research was conducted online with 20 B2 level students learning Turkish at Gazi TÖMER. First of all, speaking questions prepared by taking expert opinion were asked to ten students in the experimental group and the control group. The answers to these questions were evaluated according to the speaking scale developed by Sallabaş (2011). After the pre-test, speaking lessons were taught with movies and film activities in the experimental group, and in the traditional way for 5 days in the control group. After the application was completed, a post-test was administered to both groups to see the effect of the films on the speaking skills of foreign students. The difference between the pre-test and post-test results of the experimental and control groups was tested with the Kolmogorov-Smirnov test in IBM SPSS Statistics 22.0 program. In the findings, it was understood that the results of the experimental group were higher than the control group, but there was no statistically significant difference. In addition, focus group discussion were held with the students in the experimental group and their opinions were taken about the film application. These views

were interpreted by content analysis. At the end of the study, various suggestions were presented in order to contribute to the development of the students' speaking skills and to other studies in the field.

Key Words : Speech, Film, Teaching Turkish to Foreigners, Activity
Page Number : 89 + xiv
Supervisor : Prof. Dr. Muammer Nurlu

TEŞEKKÜR

Bu çalışmayı bitirmemde bana destek olan, beni sürekli çalışmaya teşvik eden kıymetli annem Meral Özdemir, ablam Esra Özdemir Yaşar ve babam Hayri Özdemir ve eniştem Mustafa Yaşar'a teşekkür ediyorum. Ayrıca çalışmamda desteklerini esirgemeyen saygıdeğer danışmanım Prof. Dr. Muammer Nurlu 'ya, eski çalışma kurumum olan Irak Maarif Okulları'ndaki tüm öğrencilerime ve çalışma arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
ÖZ	iv
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı	2
Araştırmanın Önemi	2
Varsayımlar	4
Sınırlılıklar	4
BÖLÜM II	5
KURAMSAL ÇERÇEVE	5

Yabancı Dil	5
Yabancı Dil Öğretimi	5
Yabancı Dil Öğretim Teknikleri	8
Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi.....	8
Direkt Yöntem	8
Doğal Yöntem	9
İşitsel-Dilsel Yöntem	9
Bilişsel Yöntem	9
İletişimsel Yöntem	10
Seçmeci Yöntem	10
Telkin Yöntemi.....	10
Danışmanlı (Grupla) Dil Öğretim Yöntemi.....	11
Sessizlik Yöntemi.....	11
Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi.....	11
İşitsel-Görsel Yöntem.....	12
Görev Temelli Yöntem.....	12
İçerik Merkezli Yöntem.....	12
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi	13
Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni	15
Diller için Avrupa Orta Başvuru Metninde Konuşma Becerisi.....	17
Konuşma	20
Konuşma Türleri.....	22
Konuşma Yöntemleri	23
Yabancı Dil Öğretiminde Film Kullanımı	25
Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Filmlerin Önemi	27
“Hürkuş: Göklerdeki Kahraman” Filminin Kullanılması.....	29

Filmin Yabancılarla Türkçe Öğretimi İçin Önemi	29
Filmin Konusu	30
Konuyla İlgili Araştırmalar	31
BÖLÜM III	38
YÖNTEM.....	38
Araştırmanın Modeli	38
Evren ve Örneklem	41
Verilerin Toplanması	42
Nicel Veri Toplama Araçları.....	42
Nitel Veri Toplama Araçları	43
Uygulama Aşaması.....	43
Verilerin Analizi	46
Nicel Verilerin Analizi	46
Nitel Verilerin Analizi.....	46
BÖLÜM IV	48
BULGULAR VE YORUM	48
Nicel Araştırmalara Dair Bulgular.....	48
Nitel Araştırmalara Dair Bulgular	50
BÖLÜM V	56
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	56
Sonuç	56
Öneriler	59
KAYNAKLAR.....	61
EKLER.....	70
Ek-1. Film Etkinlik Örneği.....	71

Ek-2. Film Etkinlik Örneği.....	72
Ek-3. Film Etkinlik Örneği.....	73
Ek-4. Film Etkinlik Örneği.....	74
Ek-5. Film Etkinlik Örneği.....	75
Ek-6. Film Etkinlik Örneği.....	76
Ek-7. Film Etkinlik Örneği.....	77
Ek-8. Film Etkinlik Örneği.....	78
Ek-9. Film Etkinlik Örneği.....	79
Ek-10. Film Etkinlik Örneği.....	80
Ek-11. Film Etkinlik Örneği.....	81
Ek-12. Odak Grup Görüşmesi Soruları	82
Ek-13. Konuşma Becerisini Değerlendirme Ölçeği.....	83
Ek-14. Konuşma Becerisini Değerlendirme Ölçeği.....	84
Ek-15. Ölçek İzni.....	85
Ek-16.Uygulama İzni	86
Ek-17. Uygulama İzni	87
Ek18 Kişisel Bilgi Formu.....	88
Ek-19. İzlenen Film	89

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>Konuşma Kazanımları</i>	16
Tablo 2. <i>Konuşma Etkinlikleri</i>	19
Tablo 3. <i>Sözlü Anlatım Kazanımları</i>	19
Tablo 4. <i>Konuşma Türleri</i>	22
Tablo 5. <i>Araştırma Çizelgesi</i>	40
Tablo 6. <i>Deney Grubu Öğrencileri</i>	41
Tablo 7. <i>Kontrol Grubu Öğrencileri</i>	41
Tablo 8. <i>Ön Test ve Son Test soruları</i>	44
Tablo 9. <i>Ön Test Puanlarının Karşılaştırılması</i>	48
Tablo 10. <i>Son Test Puanlarının Karşılaştırılması</i>	49
Tablo 11. <i>Öğretim Yöntemi Teması</i>	51
Tablo 12. <i>Film Yöntemine Karşı Tutum</i>	52
Tablo 13. <i>Uygulamanın İşlevselliği</i>	53
Tablo 14. <i>Uygulamanın Zorlukları</i>	54

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Üç genel düzeyli ağaç gösterimi	16
Şekil 2. Eşzamanlı üçgenleme tasarımı	39
Şekil 3. Eğitimde bilimsel araştırmalar ve yöntemler.	40
Şekil 4. Kontrol ve deney grubunun ön test puanlarına göre grafiği	49
Şekil 5. Kontrol ve deney grubunun son test puanlarına göre grafiği	50

BÖLÜM I

GİRİŞ

Problem Durumu

İnsanların farklı özellikleri vardır. Bu farklı özelliklerden kaynaklı olarak eğitimde farklı öğrenim tarzlarımız bulunmaktadır. Bu dikkate alındığında dil öğrenimi gibi kapsamlı bir alanda da bütün duylara hitap edecek uygulamalara ve etkinliklere ihtiyaç vardır. Bu çalışmada filmler aracılığıyla ders işlemenin konuşma becerisine etki edip etmediği tespit edilecektir.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretilmesinde bugüne kadar yazılı olarak birçok materyal ve etkinlik karşımıza çıkmaktadır. Fakat filmlerin yabancı dil olarak Türkçe öğretilen sınıf ortamlarındaki varlığı sınırlıdır bu yüzden öğretmen bu alanda film kullanımından yararlanamamaktadır. Film sürelerinin uzun olması Türkçe öğretmenlerinin filmleri ders

ortamında nasıl kullanacaklarını bilememesi bu alandaki film kullanımının önüne geçmektedir.

Bu çalışmada “Yabancılar Türkçe öğretiminde filmlerin kullanımı öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmede etkili midir”? sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmanın alt problemleri ise şu şekildedir:

- 1- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin kullanıldığı deney grubunun ön test puanları ile kontrol grubunun ön test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
- 2- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin kullanıldığı deney grubunun son test puanları ile kontrol grubunun son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
- 3- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde film kullanımı öğrencilerin konuşma tutumlarını nasıl etkilemektedir?

Araştırmanın Amacı

Dil öğretiminde öğrencilerin dört temel dil becerilerinin aynı oranda geliştirilmesi hedeflenir. Fakat bu dört becerinin öğrenciye kazandırılması aynı sürelerde gerçekleşmez. Günümüzde dil öğretiminde konuşma becerisinin öğrenciye kazandırılmasında birçok öğretmen zorluk çekmektedir.

Gün (2015)’ün belirttiği üzere “Konuşma becerisi önemli olup öğrenimi/öğretimi diğer becerilere oranla daha çok zaman ve emek isteyen bir beceridir. Bu becerinin öğrenimi/öğretiminde güçlük çekildiği ve yeterli verim alınamadığı bir gerçektir.”

Bu çalışmanın amacı Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde film kullanımının yabancı öğrencilerin konuşma becerisini etkileyip etkilemediğini araştırmaktır.

Araştırmanın Önemi

Yabancılar Türkçe Öğretimi alanında filmler ve filmlerin ders ortamındaki işlevi üzerine yapılan çalışma sayısının az olduğu görülmektedir. Bu nedenle filmlerin öğrencilerin konuşma becerisini etkileyip etkilemediğine yönelik olacak olan bu çalışma hem akademik çalışmalara hem de Türkçe Öğretim Merkezleri’ne katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Film

kullanımının yalnızca öğrencilerin konuşma becerisi üzerinde değil aynı zamanda telaffuz becerileri üzerinde de bir etkisi olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma Türkçe derslerinde film kullanmalı mı yoksa kullanmamalı mı sorusuna cevap arayacaktır. Bu alandaki film kullanımı üzerine yapılan çalışmaların az olması ve bu çalışmada bu konuya cevap aranması öğretmenlerin bu alandaki dil öğrenme sürecini hızlandırmaları bakımından bu çalışma önemli bir kaynak niteliğindedir. Bu çalışma filmlerin hala Yabancı dil olarak Türkçe öğretilen sınıflarda kullanılamaması sorununa çözüm yollarından birini sunması nedeniyle önemlidir. Bu alandaki öğretmenlerin film kullanımının hangi beceriye yönelik olduğunu bilememesi nedeniyle bu çalışma önemlidir. Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde sınıf ortamlarında yeni etkinliklerin öğrencilere fayda sağlaması adına bu çalışma önemlidir.

Dursun (2017) 'un da belirttiği üzere “Yabancı dil öğretiminde, sadece yazılı materyallerin kullanılması yeni bir dil öğrenimi için yeterli olmamaktadır. Öğrencilerin kelimelerin telaffuzunu doğal olarak duymaları ve doğru telaffuz edebilmeleri, kulak aşinalığı kazanmaları ve hangi kelimelerin hangi duygu durumları içerisinde nasıl kullanıldığını fark edebilmeleri için görsel-işitsel materyallerden yararlanılması gerekmektedir.”

Varsayımlar

Araştırmadaki varsayımlar şunlardır:

- Çalışmanın belirli bir sonuca ulaşabilmesi için seçilen Karma yöntem araştırmanın amaçları için uygundur.
- Deney ve kontrol grupları dil düzeyleri ve cinsiyet dağılımları bakımından birbirlerine benzemektedir.
- Araştırmada kullanılmak üzere Sallabaş (2011) tarafından geliştirilen konuşma ölçeği geçerli ve güveniliridir.
- Çalışmaya katılan öğrencilerin cevapları içtenlikle yanıtlanmıştır.

Sınırlılıklar

Bu çalışma,

- Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konuşma derslerinde uygulanmak üzere uzman görüşleri alınarak seçilmiş 1 filmle (Hürkuş: Göklerdeki Kahraman),
- Film izlenerek elde edilecek konuşma becerileriyle,
- Film öncesi, esnasında ve sonrası için araştırmacı tarafından hazırlanan etkinliklerle,
- Film uygulamasını yapmak için belirlenen 3 günlük uygulama süresiyle,
- Filmlerin yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki etkisini ölçmek ve değerlendirmek için kullanılacak olan konuşma ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan sorularla
- Ankara Gazi Üniversitesi'nden seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenen B2 düzeyindeki 20 öğrenciyle sınırlıdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

Yabancı Dil

Anadilden farklı bir yapıya ve gramere sahip olan diğer bir dilin öğretimi ve öğrenimidir (Widdowson, H. G. 1990).

Yabancı dil belli bir amaç için ana dil dışındaki bir dilde yeterlilik kazanma faaliyetlerine verilen isimdir. Eski dönemlerden beri insanlar ticaret, din, savaş vb. gibi farklı nedenlerden dolayı birbirleriyle iletişim kurmak zorunda kalmıştır. Aynı dile sahip olmayan kişilerin iletişim ihtiyacı yabancı dil öğrenme durumunu ortaya çıkarmıştır (Gün, 2015).

Yabancı Dil kişinin ana dilini öğrenmesinin ardından belli bir hedef için öğrenmeye, iletişim kurmaya çalıştığı dildir (Demirci, 2019).

İnan (2013) bu konu hakkında “Yabancı dil daha çok turizm faaliyetleri, diğer uluslardan insanlarla iletişim kurmak, yabancı dilde yazılmış bir kitabı ya da bilimsel bir yazıyı okumak için öğrenilen dildir.”

Yabancı Dil Öğretimi

Milletler birbiriyle ilişkiler kurdukça yabancı dil öğrenimi de bir ihtiyaç haline gelmiştir. Milletlerin birbirleriyle olan münasebetleri yeni dillerin öğrenilmesinin önünü açmıştır. Bir dili bilmek sadece o dilin kelimelerini bilmek veya gramerini bilmekten ibaret değildir. Etkili bir iletişim için o dilin iç içe olduğu kültürün ve yaşam şeklinin, toplum yapısının da bilinmesi gerekmektedir. Çünkü öğrenilen dilde her bir kelimenin birden çok anlamı olabileceği gibi, kelimeler her cümlede de farklı bir anlama da gelebilmektedir. Bu sebeple günümüzdeki yabancı dil öğretim şekilleri dilin tek bir yönünün öğretilmesinden ziyade

bütün yönleriyle dili öğretmeyi hedefler. Öğrencilere gramer yetisinden ziyade iletişimsel yetiyi öğretebilmeyi amaçlar. Geçmişten bugüne kadar yabancı dil öğretimi konusunda birçok yöntem, strateji ve teknik denenmiştir. Geçmişte dilin sadece tek bir boyuna odaklanan teknikler yer almaktayken, günümüzde bu durum dili bütün yönleriyle ele alan tekniklere doğru evrilmiştir (İşcan, 2012).

Yabancı dil öğrenmenin zorluğundan bahseden araştırmacılar yabancı dilin eğitim ortamı ve eğitim dışı ortam olmak üzere iki ortamda öğrenilebileceğini savunur. Öğrenciler dili gerçek ortamlarda yani dilin asıl kullanıldığı yerlerde öğrenebilecekleri gibi sınıf içi etkinliklerle eğitim ortamlarında da öğrenebilirler. Yabancı dil öğretiminde dilin öğretildiği yer de önemli bir konudur. Türkçe dilinin Türkiye’de öğretilmesi Türkçeyi öğrenilmekte olan ikinci bir dil yaparken, Türkçenin yurtdışında öğrenimi Türkçeyi yabancı dil statüsüne sokmaktadır. Dili merkezinde öğrenmek, öğrenci kişinin dili gerçek durumlarda daha fazla kullanabilmesi açısından öğrenci kişiye kolaylık sağlamaktadır.

Yabancı dil öğrenerek farklı bir âleme giriş yaparsınız, yeni kültürler, insanlar, kavramlar tanır ve öğrenirsiniz fakat en önemlisi çevrenizdeki bildiğiniz şeylere farklı açılardan bakarsınız (Yaylı ve Bayyurt, 2011).

Yabancı dil öğrenimi, kişinin ana dili dışında başka bir dil ve kültürle tanışması demektir. Her insan yabancı dil öğrenirken ilk önce kendine psikolojik bir duvar örer ve zaman zaman da bu yeni dili öğrenemeyeceğini düşünür. Bu yüzden, yabancı dil öğretilirken her tür sıkıcılık ve zorluktan uzak durulmalıdır. Burada görev öğretim elemanına düşmektedir. Hiçbir kitap dil öğretimi için tek başına yeterli değildir.

Yabancı dil öğretimi dendiği zaman ilk olarak dil öğrenen kişinin konuştuğu dilin dışında farklı bir kültürle karşılaşması ve bu süreçte yaşadığı zorluklar akla gelir. Yabancı dil öğretiminde öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Öğretmenler bu zorlu süreçte psikolojik olarak zorlanan dil öğrencisine sıkıcı olmayan, çağın şartlarına uygun, ihtiyaca yönelik bir eğitim vermelidir. Yabancı dil öğretiminde sadece kitapla ders işlenmemelidir (Barın, 2004).

Yabancı dil öğretiminin eğlenceli bir şekilde işlenmesi gerekmektedir. Yabancı kelimelerin, ifadeleri öğretimi ancak birden çok duyuya hitap eden kalıcı öğretimlerle sağlanabilir. Bu noktada yabancı dil öğretiminde bazı ilkeler bulunmaktadır:

-Dil öğrencisinin ihtiyacını belirleme

- Kolaydan zora basitten karmaşığa doğru basamaklı bir eğitim anlayışıyla hareket etme.
- Hedef dilin yabancılara öğretilmesine dair hazırlanmış, amaç ve kazanımları olan bir programa göre eğitimi sürdürme.
- Uygun ders materyallerinin olduğu bir dil sınıfı oluşturma.
- Birçok duyuya hitap edecek materyalleri ders sırasında kullanma, öğrenciler için dikkat çeken aracı ve gereci kullanma.
- Öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye yönelik olarak farklı etkinliklere dersi işleme.
- Geziler düzenleyerek öğrenilenlerin gerçek ortamlarda kullanılmasını sağlama.
- Öğrenilen dilin kültürel yapısına dair bilgiler verme.
- Yapılan dil hatalarına dair anında dönüt verme.
- Dil seviyelerine dair ölçme değerlendirme yapma (Şimşek, 2011).

Ayrıca yabancı dil öğrenmenin dünyaya farklı açıdan bakma, iş imkânlarını artırma, farklı kültür ve medeniyetleri tanıma, eğitim fırsatı, farklı düşünme tarzlarını edinme gibi faydaları olduğu söylenebilir (İşcan, 2017).

Geçmişten bugüne insanoğlu dini, siyasi, ticari, eğitim gibi konulardan ötürü yabancı dil öğrenme ihtiyacı duymuştur. Yabancı dil öğrenimi ihtiyaca göre 4 temel dil becerisinde yetkinlik kazanmaktır. Bunlar farklı bir dilde okuduğunu anlama, yazabilme, dinlediğini anlayabilme ve konuşabilme becerilerini ifade eder. Günümüzde yabancı dil öğretim programları, kitapları ve okutmanları öğrencilerin bu becerilerini geliştirebilmeyi hedefler. Yabancı dil öğretiminde her beceriye eşit ağırlık verilse de bu durum dili öğrenmek isteyen kişinin ihtiyacına göre de şekillenmektedir. İş gereği yabancı dilde dinleme ve konuşma yapması gereken bir kişinin yazma becerisinin geliştirilmesi düşünülemez. Günümüzün modern teknolojisi sayesinde çeşitli mobil uygulamalar ve oyunlarla yabancı dil öğretimi kolaylaşmakta ve yaygınlaşmaktadır. Yabancı dil öğretimi için hazırlanan özel video ve filmler de öğrencilere fayda sağlamaktadır.

Yabancı dil öğrenimi günlük yaşamda bir zorunluluk haline gelmiştir çünkü kullanılan eşyalar, iletişim araçları, reklam ve pazarlama sektörü, kullanıcıyı bunların yaratıldığı, üretildiği ülkenin dilini bilmeyi zorunlu kılmaktadır. Yaşama ayak uydurabilmek için temel seviyede de olsa yabancı dil öğrenme zorunluluğu görülmektedir.

“UNESCO’nun yayınladığı ‘İletişim ve Dünya Bilgi Raporu’na göre, dünyamızda internet kullanıcılarının % 58’i İngilizceyi kullanmaktadır. Bunu %8.7 ile İspanyolca, %8.6 ile Almanca, %7.9 ile Japonca ve % 3.7 ile Fransızca kullananlar izlemektedir. Bu durum Web sayfaları üzerinde yapılan araştırmada iyice netleşmekte, tarama yapanların %81’i İngilizce, % 4’ü Almanca, %2’si Japonca ve Fransızca, %1’i İspanyolcayı kullanmaktadır. Web sayfalarında tarama yapılan diğer dillerin toplamı ise sadece %8 olmuştur.” (Güneş, 2010)

Yukarıdaki araştırmada görüldüğü üzere internet kullanımı ve bilgisayar kullanımı yabancı dil öğrenmeyi gerekli kılmaktadır.

Yabancı Dil Öğretim Teknikleri

Yabancı dil öğretiminde Avrupa Konseyi tarafından onaylanan bazı teknikler kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden bazıları şunlardır:

Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi

Yabancı dil öğretim yöntemlerinin ilki olarak kabul edilen dil bilgisi çeviri yönteminde dil öğrenen kişinin dil bilgisi kurallarını bütünüyle öğrenmesi, ezberlemesi beklenmektedir. Temel dil becerilerinin gelişimine önem vermeyen bu yöntemde kişinin kendi ana dilini iyi bilmesi gerekmektedir. Kişi bu yöntemde ana dili ile öğreneceği dili mukayese eder. İki dil arasında çeviri yapma, kelime ezberleme ve sorulan soruları doğru cevaplama bu yöntemin temelini oluşturur. Daha çok okuma ve yazma becerisine odaklanır.

Direkt Yöntem

Karşı olarak durduğu dil bilgisi çeviri yönteminden farklı olarak psikoloji esas alır ve bütün dil becerilerini geliştirmeyi hedefler. Bu yöntemde ana dilin kullanılması yasaktır. Öğretmen merkezli olan direkt yöntemde amaç hedef dilin kullanılmasıdır. Duyulan kelimeler çeviri yapılmadan tekrar edilir, yazılır ve okunur. Öğretilen dilin yabancı veya ana dil olmasının hiçbir önemi olmadığı, her dilin aynı şekilde öğrenilebileceğini savunulur. Derslerde tümevarım yoluna gidilir (Şimşek, 2011).

Doğal Yöntem

Bu yöntemde ana dil nasıl öğretiliyorsa yabancı dil de o şekilde öğretilabilir anlayışı hâkimdir. Doğal yöntemde öğretilen kelimeler ve açıklamalar öğretilen dil ile yapılır ve asla çeviri yapılmaz. Öğretim esnasında öğrencilerin günlük hayattaki konuşmaları ezberlemeleri ve konuşma hatalarına çok önem vermeden günlük konuşmaları tekrar etmeleri sağlanır. Ders hedef dildeki farklı etkinlikler ve görsellerle desteklenebilir. Hatalar öğretmenin dönütleriyle düzeltilir. Bu yöntemde daha çok konuşma ve dinleme becerisi ağırlık kazanmıştır. Diğer beceriler geri kalmaktadır. Karşı olduğu dil bilgisi çeviri yönteminden en büyük farkı güncel dili esas almasıdır. Çünkü dil bilgisi çeviri yönteminde klasik kitaplarla dil öğretilmektedir.

İşitsel-Dilsel Yöntem

Amerikan askerlerini bulunduğu bölgelerdeki yerel halkın dilini bilmediği için iletişim kuramaması ve bu halkların dillerini öğrenmekte güçlük çekmesi üzerine ortaya atılan bir yöntemdir. Bu yöntemin en ayırıcı özelliği ses araçlarıyla dinlenen hedef dildeki günlük konuşmaların devamlı olarak öğrenen kişiler tarafından dinlenilmesi ve daha sonra tekrar edilmesidir. Tekrarlar ilk başta korolar veya gruplar şeklinde yapılırken daha sonra tek tek yapılmaktadır. Bu yönüyle mekanik bir öğrenmenin varlığından söz edilebilir. Dinleme ve konuşma becerisinin öğretimine ağırlık verilir. Günlük yapıların öğretiminde ana dilden yararlanılır, çeviri kullanılır. Kelime ve gramer yapıları basit ve günlük hayatta kullanılan düzeyde öğretilir.

Bilişsel Yöntem

Davranışçı kuramın insan zihnini boş bir levhaya benzetmesi görüşüne aksi olarak insan zihninin dolu ve kapsamlı olduğu görüşünü savunmaktadır. İnsan henüz anne karnında iken dil öğrenmeye başlamaktadır. İnsan hâlihazırda zaten dil öğrenme yetisiyle doğmaktadır. Sadece bu yetinin çeşitli hafıza teknikleriyle ortaya çıkarılması gerekmektedir. Ortaya çıkacak olan şey anlamlı öğrenmeyi oluşturacaktır. Bu yöntemde dört temel dil becerisinin de geliştirilmesi hedeflenmektedir. Mekânın öğrenmeye karşı duran bilişsel yöntemde öğretmen oyunlarla, bireysel aktivelerle, görsel ve işitsel materyallerle dersini işler. Hedef dilden ana dile geçişler yapılabilir. Öğrencilerden hedef dilde öğrendikleri kurallarla yeni

yapılar oluşturmaları beklenir. Dil bilgisi kurallarının öğretiliēi sürecinde sıklıkla tümevarım ve tüm dengelim yoluna gidilir.

İletişimsel Yöntem

İletişimsel yöntemde asıl amaç öğrencinin iletişim özelliğini geliştirmektir. Öğrenci günlük hayatta dile dair sorunlarla tek başına başa çıkabilmelidir. Hedef dildeki yapılar öğrenci için işlevsel olarak etkinlikler ve diyaloglar yoluyla öğretilir. Diyaloglar bazen boş bırakılır ve öğrencilerden bunları farklı versiyonlarıyla tamamlamaları beklenir. Öğrencilerden yeni diyaloglar üretmeleri beklenir. Hedef dili öğreten kişi aynı zamanda öğrencilerin ana dilini de bilmelidir. Uygun olduğu durumda çeviri kullanılabilir. Yöntem öğrenci merkezli olup materyaller, sınıf ve etkinlikler ilk olarak öğrenci dikkate alınarak oluşturulur. Ezbere başvurulmaz, dil bilgisi öğretiliēi diyaloglarla iletişim kurularak verilir.

Seçmeci Yöntem

Seçmeci yöntem öğrencinin durumuna, öğrenme ihtiyacına, motivasyonuna göre uygun zamanda uygun yöntemin kullanılmasıdır. Eğitim ortamı, öğrenen kişi sayısı da yöntem seçimini etkilemektedir. Bir yöntemle bütünüyle bağı kalmanın zorluğu düşünöldüğünde öğretmene farklı tercihleri kullanma özgürlüğü sunmaktadır. Fakat öğretmen farklı yöntemleri, teknikleri bilmeli ve onları doğru zamanda kullanmalıdır. Anlatılan her yapı bir önceki yapıyla bağlantılı şekilde ilerler. Öğrencilerin konsantrasyonu önemsenir. Yeni öğrenilen kelimeler farklı cümleler içinde kullanılır. Her öğretmenin farklı bir yöntemi seçerek ders işlemeēi nedeniyle öğretimde birlik sağlanamayabilir. Ana dile olabildiğince az başvurulur. Konuların öğretiliēi basitten karmaşığa, kolaydan zora doğru ilerler.

Yukarıdaki yöntemler kadar çok kullanılmasa da bilinen ve alternatif olarak dil öğretiminde yer alan diğ er yöntemler ş unlardır:

Telkin Yöntemi

Lozanov isimli bir psikoterapist tarafından geliştirilen telkin yönteminde konforlu bir ortamda müzik eşliğinde günlük dildeki yapılar tekrarlarla öğretilir. Öğrencinin yapıları

aklında tutmasını sağlayıcı şekilde düzenlenen öğrenme ortamında soru-cevap, drama gibi teknikler kullanılır. Öğretmenin baskın olduğu yöntemde ana dilde açıklamalar yapılabilir.

Danışmanlı (Grupla) Dil Öğretim Yöntemi

Öğrencilerin kaygılarını azaltmak için bulunan bu yöntemde daire biçiminde oturulur. Öğrencilerin kaygıdan ve hata yapma korkusundan uzak bir şekilde öğrenmesi hedeflenir. Öğrencilerden biri danışman öğrenci seçilir. Ses kayıt cihazıyla öğrencilerin konuşmaları kaydedilir. Bir grup çalışması seçilir, öğrenciler kendi aralarında anadilde tartışır. Öğretmen de konuşulanları hedef dile çevirir. Konuşmaya ve telaffuza dikkat edilir. Süreç ve planlama öğretmenin kontrolünde ilerler.

Sessizlik Yöntemi

Öğretmen sessiz kalarak, renkli çubuklarla öğretim sürecini yönetir. Öğrencilere farklı kelimelerin çubuklardaki hangi rengi ifade ettiği sorulur, öğrenciler yanlış bir cevap verse dahi bu yanlışlar öğretmen tarafından düzeltilmez. Slayt, resim, grafikler, kelime posterleri derste sıklıkla kullanılır. Öğrenciler bu yöntemde konuşmadan ve iletişimden uzak kaldığı için yöntem başarılı olamamıştır. Ayrıca öğretim esnasında gerçek materyallerin kullanılmaması, kişisel öğrenme farklılığına dikkat edilmemesi bu yöntemin eleştirilmesine sebep olmuştur.

Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi

Konuşma becerisinden ziyade dil bilgisi öğretimine odaklanan bu yöntemde öğrenciler, öğretmen kontrolünde canlandırmalar yapar. Bu canlandırmalar dersin başında öğrencilere iletilen bazı yönergelerle yapılır. Öğrenmenin kalıcı olabilmesi için canlandırmalar resimlerle anlatılabilir. Beden diline önem verilir. Hedef dilin öğretimine başlandığında öğrencilerin dili kullanılırken bu daha sonraki süreçte azaltılır. Öğretmen önce vücut dilinden daha sonra ise sınıftaki materyallerden faydalanır.

İşitsel-Görsel Yöntem

Fransızca dil öğretiminin yaygınlaşması için ortaya atılmıştır. Teknolojik araçlar kullanılmasıyla dikkat çekmiştir. Ders sesli veya görsel materyallerle işlenir. Öğretilecek olan yapı öğretmenin jest ve mimleriyle öğretilir. Öğretmen açıklamalarını vücut diliyle, görsellerle veya sözlü olarak iletebilir. Telaffuz öğretimi için dersin sonunda pratik yapılır. Film sahnelerinden kesilen yapıları öğrenciler tekrar eder. Diyalogların öğretimi ön plandadır. İlerleyen seviyelerde öğrenciler öğrendikleri diyalogları oyunlaştırabilirler.

Görev Temelli Yöntem

Dört temel dil becerisinin tümüne önem veren bu yöntemde öğretimin sonuçlarından ziyade sürecine bakılır. Gündelik hayatta öğrencilerin işine yarayacak yapıların öğretimine öncelik verilir. Görev öncesi, Görev Döngüsü ve Dile Odaklanma olmak üzere üç farklı görev tipi vardır.

Görev öncesi işlem sürecinde öğrencilere görevleri hakkında bilgi verilir. Farklı kelimeler, yapılar ve kurallar tanıtılır. Görev sürecinin kapsamı hakkında bilgi verilir. Görev döngüsü sürecinde öğrenciler grup olarak uygulamaya, faaliyete geçmektedir. Öğretmenler öğrencilerin yaptıkları işleri takip ederler. Öğrencilerin rapor ve sunumlarıyla sona erer. Karşılıklı bir öğrenme söz konusudur. Dile odaklanma işlemlerinde icra edilen görevler değerlendirilir. Görevde kullanılan yapılara detaylı olarak bakılır. Başlangıç aşamasındaki öğrenciler için uygun olmadığı için eleştirilen bir yöntem olmuştur.

İçerik Merkezli Yöntem

Bağlamsal öğrenmeyi ön plana alan öğrencinin ihtiyacına yönelik hem dil öğrenimini hem de içerik öğrenimini kapsayan bir yöntemdir. Derste kullanılan materyaller ve bir dizi etkinlik öğrencinin dikkati çekecek, ihtiyacını karşılayacak şekilde hazırlanır. Konular alt başlıklara, haftalara ve günlere bölünür, dil bilgisi öğretimi konuların içinde verilir. Derslerde sık sık serbest çağrışım, beyin fırtınası gibi teknikler kullanılır. Ders anlatımları genellikle çizilen bir resmin ne olduğuna ilişkin tahminler alınarak başlar. Verilen kelime listesindeki kelimeleri kullanarak öğrencilerin bir fotoğrafı açıklaması istenir. Bu sayede öğrencilerin öğrendikleri kelimeleri kullanma pratiğini yapmaları sağlanır (Memiş ve Erdem, 2013).

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi

Günümüz dünyasında yabancı dil öğreniminin önemi gittikçe artmaktadır. Çağımızın iletişim teknolojileri milletler arası iletişimi ve etkileşimi inanılmaz derecede artırmış ve artırmaktadır. Bu sebepten bazı dilleri öğretimi ve öğrenimi yaygınlaşmaktadır (Özbay, 2010).

Ural-Altay dil hanesinin sondan eklemeli dili Türkçenin uzun ve köklü bir geçmişi vardır. Şuan dünyada en çok konuşulan 7 dil arasında bulunmaktadır. Buna rağmen Türkçenin öğretimi diğer diller kadar uzun bir geçmişe sahip değildir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi son yıllarda önem kazanmıştır. Bu konudaki tecrübe eksikliği nedeniyle bu alandaki çalışmalar yaygın değildir. Fakat Türkiye dünya siyasetinde bulunduğu konumdan ve Türkiye'yi ve Türk kültürünü tanıma isteğinden dolayı Türkçe öğrenme arzusu yaygınlaşmaktadır (İşcan, 2011).

Ana dili Türkçe olmayan kişilerin Türkçe öğrenme amaçları şu şekilde sıralanabilir:

- Türkiye’de çalışma amacı,
- Türkçe konuşulan bir şirkette çalışma amacı,
- Evlilik, arkadaşlık, dostluk iletişimini sağlama amacı,
- Eğitim alma amacı,
- Farklı bir dil öğrenme arzusu,
- İlgi, uğraş olarak (Nurlu, 2019).

Ülkemizin birçok ülkeyle ticari ilişkileri gelişmektedir. Afrika’dan Uzak Doğu’ya birçok ülke ve bölgede çeşitli amaçlardan dolayı Türkçe konuşulduğu bilinmektedir. Bu denli geniş bir coğrafyaya yayılan Türkçe öğretilmesi ve öğrenilmesi zaruridir. Son yıllarda Türkiye Cumhuriyetinin Türkçe dilini öğretme çabaları yurt dışında Türkiye Maarif Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü gibi eğitim kurumlarıyla desteklenmektedir. Yurtiçinde ise Üniversitelerin bünyesinde kurulan Türkçe Öğretim Merkezleri bu görevi sürdürmektedirler. Dünyanın dört bir yanından gelen öğrenciler eğitimlerini Türkiye’de sürdürmek ve Türkçe öğrenmek için ülkemize gelmektedirler. İşte, son yıllardaki bu gelişmelerden dolayı “Yabancılarla Türkçe Öğretimi” bölümü önem kazanmıştır (İşcan, 2014).

Dünyanın değişimi kültürleri, milletleri ve halkları birbirlerine yaklaştırmaktadır. Bu durum Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi konusunda kritik bir fırsat olarak değerlendirilmeli

ve Türkçenin öğretileceği, Türkçe öğretecek kişilerin yetiştirileceği bir bölümün önemini ortaya koymaktadır. Ülkemizde yabancılara Türkçe öğretecek kişileri yetiştirecek bir lisans programı henüz oluşturulmamıştır. Bu konuda yalnızca üniversitelerin yüksek lisans programları yer almaktadır. Hâlbuki İngiltere, Fransa, Almanya, Amerika gibi farklı ülkelerin kendi dillerini yabancı öğrencilere öğretmek için ayrı lisans programları, lisans müfredatları, birimleri bulunmaktadır. 2019 verilerine göre Türkiye’de 938 bin 482 yabancının yaşaması, birçok göçmenin ve turistin Türkiye’ye gelmesi göz önüne alındığında bu konudaki Türkçe öğretmeni ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

En çok konuşulan diller 5 dil arasında yer alan Türkçe, kültürünü ve dilini bilimsel açıdan öğretme imkânına bu alanda bir lisans programı açılmasıyla erişebilecektir (Nurlu, 2019).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi 1551 senesinde Venedikliler ile Osmanlılar arasındaki iletişimi yürüten çevirmen ve diplomatlara Türkçe öğretilmesiyle başlamıştır. Bu süreç Avrupa’da Fransa doğumlu Colbert yürütülen Türkçe eğitimi çalışmalarıyla devam etmiştir. 1754 senesinde Avusturya, 1766 senesinde Polonya, 1814 senesinde ise İngiltere’nin Türkçe öğretim çalışmalarıyla Türkçenin öğrenilmesi hız kazanmıştır (Nurlu, 2019).

Avrupalıların Osmanlı ile ticari ve siyasi işlerini yürütmek üzere Türkçe öğrenmeye başlamasıyla Türkoloji bölümleri kurulmuştur. Fakat bu bölümler dil öğretiminden ziyade kültür ve tarih çalışmaları üzerine yoğunlaşmıştır (Can, 2019).

Cumhuriyet döneminde Ankara Üniversitesi’nin 1984 yılında kurduğu TÖMER (Türkçe Öğretim Merkezi) bu alandaki ilk adımı atmıştır. Daha sonra zaman içinde farklı üniversitelerin de eklenmesiyle 85’i aşkın Türkçe öğretim merkezi şu anda yabancılara Türkçe öğretmektedir (Boylu, Başar, 2016).

Yabancı dil öğretiminin dünyadaki farklı ülkeler adına uzun bir geçmişi olsa da yabancılara Türkçe öğretiminde durum böyle değildir. Yabancılara Türkçe öğretimi Türk cumhuriyetlerinin kurulması ve diğer ülkelerle olan ilişkilerin artmasıyla hızla önem kazanmıştır. Gelişmekle olan bir alan olması sebebiyle yabancılara Türkçe öğretiminde çeşitli sorunlar görülmektedir. Bunların başında yabancılara Türkçe öğretecek kişileri yetiştirecek bir lisans bölümünün olmaması gelmektedir (Nurlu ve Kutlu, 2015).

Geçmişte Türklerin dünya coğrafyasında geniş topraklara sahip olduğu zamanlarda dahi Türkçe öğretimi konusu çok geri planda kalmıştır. Tarih boyunca Türk milletin Afrika’dan Asya’ya, Asya’dan Avrupa’ya kadar uzanmış birçok millete ev sahipliği yapmıştır. Fakat bu milletlere karşı hiçbir zaman kendi dilleri öğretmek konusunda zorlayıcı olmamıştır. Uzun

yıllar Türkçe öğretimi konusunda eksik ve yavaş kalınmıştır. 1980’li yıllara kadar Türkçe öğretimi konusunda ciddi adımlar atılmamıştır.

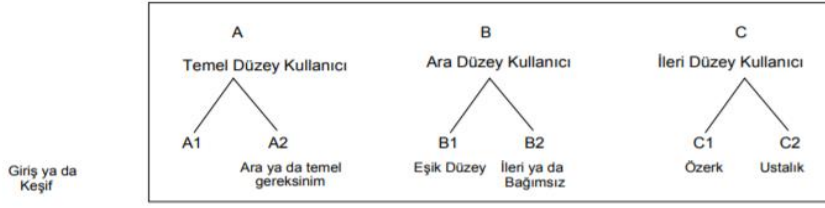
Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni

Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni Avrupa’da konuşulmakta olan dillerin öğretimi için öğretim programlarında bulunması gereken kuralların, yapılacak olan sınavların, kullanılacak olan materyallerin ortak bir çerçevede hazırlanmasını sağlayan, dil öğreniminin nasıl ve ne şekilde yapılması gerektiğini gösteren bir rehber metnidir. Yeni bir dil öğrenecek olan kişilerin, hangi seviyede ne bilmeleri gerektiği, bilgi ve yeteneklerini bu dil üzerinde nasıl kullanmaları ve geliştirmeleri gerektiğine dair bir metindir. Avrupa’da konuşulan dillerin öğretimini belli kurallar çerçevesinde yapılmasını sağlayan öğretmenlere, ölçme değerlendirme uzmanlarına, materyal hazırlayıcılarına, öğrencilere, dil kursu yöneticilerine yol gösteren bir çerçeve metnidir (Tekeli, 2020).

AOBM Avrupa’daki dil okullarının değerlendirme ve sertifikalandırma işlemlerindeki karışıklığı gidermek, dil öğretimini ortak bir çerçeve üzerinden yürütmek için ortaya çıkmıştır. Bu çerçeve metniyle birlikte dil öğrenen kişilerin hangi seviye oldukları tüm Avrupa ülkelerinde ortak bir şekilde dil seviyelerinin özelliklerine göre tespit edilmektedir (Uzun, 2005).

Şeffaf ve tutarlı bir şekilde hazırlanan AOBM dil öğrenme ve öğretme süreci içerisinde yer alan herkes için birer kılavuzdur (Coşkun,2011). AOBM’de dört temel dil becerisinin gelişimine yönelik çeşitli teknikler ve bu tekniklere ait açıklamalar yer almaktadır. Bu teknikler vasıtasıyla öğretmenlerin, öğrencilere dili iletişimsel bağlamıyla, çeşitli etkinliklerle öğretmesi tavsiye edilmiştir. Öğrencilerin sosyal bir aktör gibi hayatın için karşılaşılan problemleri öğrendiği ve geliştirdiği dil becerileriyle çözmesi beklenir. AOBM’de yaşam boyu öğrenme, kültürlerarası iletişim ve öğrenen kişinin özerkliği de metinde sürekli vurgulanan öğeler arasındadır (Tanrıkulu, Şihlanlıoğlu, 2019).

Dil öğretiminde, o dili öğrenecek olan kişinin dört temel dil becerisinde (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) AOBM tarafından oluşturulan düzeylere, hedefler doğrultusunda ulaşılması beklenir. AOBM’de dil seviyeleri Temel Düzey(A) ,Orta Düzey(B) ve İleri Düzey(C) olmak üzere üçe ayrılır. Her bir seviyenin kendi içinde iki alt seviyesi bulunmaktadır. Buna Şekil 1’de görüldüğü üzere üç genel düzeyli ağaç gösterimi denir. Bu düzeylerin açıklamaları “Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni” ’nde belirtilmiştir (CEFR, 2002).

Şekil 1. Üç genel düzeyli ağaç gösterimi

Ortak başvuru düzeylerinin bir diğer gösterim şekli ise altı düzeyli başvuru çerçevesidir. Bunlar sırasıyla “Giriş ya da keşif düzeyi”, “Ara düzey ya da temel gereksinim düzeyi”, “Eşik düzey”, “İleri düzey ya da bağımsız konuşucu”, “Özerk düzey ya da gerçek kullanımsal yetenek” ve “Ustalık” ’tır (MEB, 2009). Bu düzeylerde öğrencinin öz değerlendirme yapmasını sağlayan ve öğretmenin öğrettiği düzeyin kapsamını bileceği ortak başvuru düzeylerinin kapsamı ve açıklamaları şu şekildedir (AOBM, 2013).

Tablo 1.
Konuşma Kazanımları

İleri Düzey Kullanıcı	C2	Okuduğu ve duyduğu her şeyi neredeyse bir çaba göstermeksizin anlayabilir. Farklı kaynaklardan yazılı ve sözlü olgu ve kanıtları tutarlı bir biçimde özetleyerek yeniden oluşturabilir. Doğal bir biçimde, son derece akıcı ve kesin olarak kendini ifade edebilir ve karmaşık konularla bağlantılı ince anlam farklılıklarını ayırt edebilir.
	C1	Uzun ve zorlu metinlerden oluşan geniş bir basamağı anlayabilir ve örtük anlamları kavrayabilir. Sözcüklerini uzun uzadıya aramak zorunda olmaksızın doğal ve akıcı bir biçimde kendini ifade edebilir. Toplumsal, mesleki ya da akademik yaşamı içinde dilini esnek ve etkin bir biçimde kullanabilir. Karmaşık konularda açık ve dizgeli bir biçimde kendini anlatabilir ve düzenleme, eklemleme ve söylem bağdaşıklık gereçleri üzerindeki denetim gücünü gösterebilir.
Ara Düzey Kullanıcı	B2	Uzmanlık alanına ilişkin teknik bir tartışma da dahil olmak üzere karmaşık bir metin içindeki somut ya da soyut konuların özünü anlayabilir. Doğal bir konuşucuyla ne kendisi ne de karşısındaki için bir gerilim içermeyen bir konuşma türünden durumlarda belli bir doğallık ve rahatlık derecesiyle iletişim kurabilir. Geniş bir konu dizisi içinde kendini açık ve ayrıntılı bir biçimde dile getirebilir, güncel bir konuya ilişkin görüş bildirebilir ve farklı olasılıkların avantaj ve sakıncalarını sergileyebilir.
	B1	Açık ve standart bir dil kullanıldığında ve iş, okul, eğlence, vd. bildik şeyler söz konusu ana konuları anlayabilir. Erek dilin konuşulduğu bir bölgeye yapılan yolculuk sırasında karşılaşılan durumların çoğunda sorunların altından kalkabilir. Bildik ve ilgi alanına giren konular üzerinde yalnız ve tutarlı bir söylem üretebilir. Bir olayı, bir deneyimi ya da bir düşüneyi anlatabilir, bir beklentiyi betimleyebilir ve bir projeye veya bir düşünceye ilişkin gerekçeler ya da açıklamaları kısaca dile getirebilir.
Temel Düzey Kullanıcı	A2	Tek cümleleri ve doğrudan öncelik alanlarıyla (söz gelimi yalnız ve kişisel bilgiler ve aile bilgileri, alışverişler, yakın çevre, iş) ilişkili olarak sıklıkla kullanılan deyimleri anlayabilir. Bildik ve alışlagelen konular üzerinde yalnızca yalnız ve dolaysız bilgi alışverişini gerektiren basit ve bildik etkinlikler çerçevesinde iletişim kurabilir. Eğitimini, dolaysız çevresini yalnız yollardan betimleyebilir ve dolaysız gereksinimlerine denk düşen konuları anlatabilir.
	A1	Sıradan ve gündelik deyişlerle somut gereksinimleri karşılamayı hedefleyen son derece yalnız ifadeleri anlayabilir ve kullanabilir. Kendini veya bir başkasını tanıtabilir ve bir kişiye, kendisiyle ilgili sorular –Örneğin oturduğu yer, ilişkileri, sahip olduğu şeyler, vb. üzerine– aynı türden sorulara yanıt verebilir. Eğer kendisiyle konuşan kişi yavaş yavaş ve tane tane kendisine yardımcı olacak biçimde konuşuyorsa, basit bir biçimde iletişim kurabilir.

Diller için Avrupa Orta Başvuru Metninde Konuşma Becerisi

AOBM ile yabancı dilde temel becerilerinin önemi ortaya koyulmuştur. Yabancı dil öğretiminde hiç şüphesiz en önemli amaç, hedef dilde iletişim kurma yetisini kazanabilmektir. Bu yetiyi kazanabilmek de konuşma becerisinde gelişim gösterebilmekten geçer. Hedef dilde bir şeye cevap verme, bir konuyu açıklayabilme, yorumlayabilme, örneklendirebilme ve konuya dair sorular sorabilme iletişimi sağlama konusunda konuşma becerisinin önemini vurgulamaktadır.

Büyükavuz (2003) üniversitelerden mezun olan birçok yabancı dil öğretmeninin dahi kendi alanlarında konuşma becerilerinin yeterli düzeyde gelişim göstermediğini aktarmaktadır. Brown ve Yule (1983) Açe şehrinde yaptıkları araştırmada okullardaki öğrencilerin ilkokuldan beri İngilizce öğrenmesine rağmen hala birçok öğrencinin iyi İngilizce konuşmadığını belirtmektedir. Çalışmalarında bu durumu, öğrencilerin yeterince kelime bilmedikleri, konuşmaya dair gerçek bir ortamda yer almadıklarını, konuşma etkinliklerinin sınıf ortamında yeterince verilmediğini söyleyerek desteklemektedirler. Öğretmenlerin iyi stratejiler uygulayarak öğrencilerin konuşma becerisinin gelişiminde çizgi filmlerden, filmlerden destek alması gerektiğini belirtir. Bu çalışmalarda da görüldüğü üzere konuşma becerisi üzerinde uzun yıllar eğitim verilmesi bir anlam ifade etmediği anlaşılmaktadır.

Uygun stratejilerin ve öğrenci düzeyine uygun planlamanın yer almadığı dil okullarında ve öğretmen müfredatlarında geliştirilmesi zor bir beceri olduğu görülmektedir. Üstelik Bygate (1987)'e göre insanlar bir dili öğrenmenin koşulu olarak çoğunlukla o dilde konuşabilmeyi gösteriyor. Bygate, öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmeleri gerektiğini tavsiye ediyor. Toplumda birçok kişi tarafından, iki kişinin yabancı dilde konuşuyor olması kişilerin o dile yeterli düzeyde hâkim olduğunu göstermeye yettiği düşünülüyor.

Rocio (2012), yine aynı şekilde yabancı bir dilde konuşmanın o dili bilmenin koşulu olduğunu belirtir. Richards (2008) değerlendirme yaparken birçok insanın hedef dilde yazabilme, anlayabilmeden ziyade konuşabilmeyi öne çıkardığı ve ölçüt aldığını belirtir. Bu noktada Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni konuşma becerisi konusunda hem sözlü anlatıma dair hem de etkileşimsel iletişime dair çerçeve metninde öğretmenlere, öğrencilere etkinlikler, stratejiler sunmuştur. Avrupa'daki dil okullarının müfredatlarına konuşma becerisinin gelişimi konusunda ortak maddeler önermiştir (AOBM, 2013).

AOBM'de temel dil becerileri anlama ve anlatma olarak iki ana başlığa ayrılır. Anlama; dinleme ve okuma, anlatma ise konuşma ve yazma şeklinde alt başlıklara ayrılır. AOBM'de

konuşma becerisi “Sözlü anlatım ve sözlü etkileşim” şeklinde sınıflandırılmıştır. Metinde sözlü anlatım bildirışimsel, karşılıklı konuşma ise etkileşimsel etkinlik ve stratejiler başlığı altında değerlendirilmiştir.

İki insanın birbiriyle konuşması veya karşılıklı yazılar yazması etkileşimsel bir iletişimdir. Kişi bazı durumlarda alıcı bazı durumlarda da verici durumuna geçebilir. Alıcının sadece dinlediği, cevap vermediği veya vericinin sadece konuştuğu karşıdan bir cevap alamadığı bir durumda bildirışimsel iletişim söz konusudur. Örneğin; alıcının cevap veremediği kitaplar, ses kayıtları bildirışimsel bir iletişimdir bu durumda alıcı sadece okur, izler, dinler veya konuşur.

Etkileşimsel iletişim sadece konuşulanları algılamak anlamına gelmez. Hem sözlü hem de yazılı iletişimde üreten kişi veya dinleyen kişi sadece birbirilerini dinlemekle veya cevap vermekle kalmaz aynı zamanda birbirlerinin söyleyeceği sözleri de tahmin ederler ve ona göre cevaplarını hazırlamış olurlar. Etkileşimin bildirışim üzerinde anahtar bir rolü vardır.

Dil öğrenirken öğretmenler; öğrencilere konuşmalar yapabilir, bir metni sesli veya sessiz okuyabilir veya okutturabilir, bir problem çözme veya proje çalışması üzerinde çalışılmasını sağlayabilir, öğrencilere kompozisyon yazdırabilir, yine öğrencilerin birbirleriyle etkileşim kurmalarını sağlayacak etkinlikler oluşturabilir (AOBM, 2013).

Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde konuşma becerisinin dil seviyelerine göre kazanımları genel olarak şu şekildedir (AOBM, 2013).

Tablo 2

Konuşma Etkinlikleri

<i>Konuşma Etkinlikleri</i>	
Sözlü Anlatım Etkinlikleri	<i>Kamu duyuruları (bildiri, yönerge vb.) okumak</i>
	<i>Bir topluluk önünde konuşma (kamuya açık konuşmalar, üniversite dersleri, vaaz, eğlence, gösteriler, spor, satış sunumları vb.).</i>
	<i>Yazılı bir metni okuma</i>
	<i>Not, bir yazılı metin ya da diğer görsel desteklerden (çizelge, resim, grafik vb.) yararlanarak konuşma</i>
	<i>Önceden çalışılmış bir rolü oynama;</i>
	<i>Anında hazırlıksız konuşma</i>
Sözlü Etkileşim Etkinlikleri	<i>Şarkı söyleme</i>
	<i>İşlemler: hizmet odaklı konuşmalar</i>
	<i>Hoşsohbet</i>
	<i>Resmiyete dayanmayan tartışma</i>
	<i>Resmî tartışma</i>
	<i>Pazarlık yapma</i>
	<i>Tartışma</i>
	<i>Söyleşi</i>
	<i>Duruşma</i>
	<i>Birlikte planlama</i>
	<i>Amaç odaklı uygulanabilir işbirliği</i>

Tablo 3

Sözlü Anlatım Kazanımları

Sözlü Anlatım, Genel	
C2	Anlaşılır, akıcı ve iyi yapılandırılmış bir dil kullanabilir. Konuşmasını; dinleyicilerin önemli noktaları algılamalarını ve akıllarında tutabilmelerini kolaylaştırıcı, oldukça mantıklı bir şekilde yapılandırabilir
C1	Karmaşık konuyla ilgili olguları anlaşılır ve ayrıntılı olarak betimleyip sunabilir, alt konuları da ekleyerek belirli noktaları açıkça anlatıp uygun bir sonuca bağlayabilir
B2	Konuyla ilgili olguları anlaşılır ve sistematik bir şekilde betimleyip sunabilir; önemli noktaları uygun ayrıntılarla destekleyerek ön plana çıkarabilir.
B1	Kendi ilgi alanından geniş kapsamlı konular hakkında anlaşılır, ayrıntılı betimlemeler ve sunumlar yapabilir, düşüncelerini açıklar ve alt noktalara da değinerek uygun örneklerle destekleyebilir.
A2	Belli noktaları art arda sıralayarak kendi ilgi alanından konular hakkında karmaşık olmayan; ama birbiriyle bağlantılı, oldukça akıcı betimlemeler yapabilir.
A1	İnsanlar, yaşam ya da iş koşulları, gündelik işleri, hoşlandıkları ya da hoşlanmadıkları şeyler vb. hakkında kısa ve art arda sıralanmış basit deyimler ve tümceler kullanarak basit betimlemeler yapabilir.
A1	Basit ve çoğunlukla kalıplaşmış deyimler kullanarak insanları ve mekânları anlatabilir.

Konuşma

İletişim günlük hayat için çok önemli bir yere sahiptir. İnsanlar duygularını, düşüncelerini diğer kişilere aktarmak için iletişim kurma ihtiyacı duyarlar. İletişim kurmak için insan, doğumuyla birlikte hayatın içerisinde kendi ana dilini öğrenir. Ancak uluslararası dil yeterliliklerine ve dünya şartlarına bakıldığı zaman sadece kendi ana dilimizde iyi konuşmamız değil, uluslararası çapta kullanıcısı çok olan İngilizce, Almanca, Türkçe, Çince gibi başka bir dilde daha iyi konuşmamız beklenmektedir (Liando, 2018)

Bütün dil becerileri arasında bir bağ söz konusudur. Herhangi bir becerideki zayıflık kişinin dil öğrenmesine zarar verebilmektedir. Birey dinleme becerisini doğumundan itibaren öğrenmeye başlamaktadır. Daha sonra konuşmayı öğrenir. Okul çağına gelindiğinde ise bireye, okuma ve yazma becerileri ağırlıklı olarak kazandırılmaya çalışılır. Ancak bireyin doğumundan itibaren edindiği dinleme ve konuşma becerisinde zayıflık varsa bu bireyin okuma ve yazma becerilerine de zarar verebilmektedir. Bütün dil becerilerinin belli başlı bir düzeye ulaşması gerektiği araştırmacılar tarafından düşünülmektedir. Yabancı dil öğreniminde ana dil öğreniminden farklı olarak konuşma becerisine gereken önemin verilmediği görülmektedir. Gramer, okuma veya yazma ağırlıklı giden bir dil öğretiminin

sözlü anlatımı ve sözlü etkileşimi öğrenciye kazandıramayacağı ve dolayısıyla öğrencinin hedef dilde iletişim kurmasını sekteye uğratacağı bilinmektedir. Bu doğrultuda AOBM’de de belirtildiği üzere dil öğretiminin dört temel beceriye de ağırlık verilerek, uygun strateji ve etkinliklerle yapılması gerekmektedir (Doğan, 2009).

Konuşma becerisinin diğer dil becerileriyle güçlü bir ilişkisi bulunmaktadır. Konuşma becerisi dinleme becerisi geliştiği sürece ilerler ve gelişir. Öğretmenler tarafından yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere bolca dinleme etkinlikleri yapılmalı, öğrencilerin bu dinledikleri metni özetlemeleri, üzerinde konuşma yapmaları veya tekrar etmeleri istenmelidir. İyi konuşan bireylerin iyi dinledikleri ve anladıkları araştırmacılar tarafından test edilmiştir (Özbay, 2006). İşitme özürlü bireylerin konuşamaması, işitme duyusunu kaybeden kişilerin ilerleyen zamanlarda konuşmalarında gerileme olması, işitme duyusuna kavuşan insanların yeniden konuşmaya başlaması, uzun süre kaybolan, toplumdan uzak kalan kişilerin konuşmalarında gerilemeler olması konuşma ile dinleme becerisi arasındaki sıkı ilişkiyi göstermektedir (Özbay, 2001). Yabancı bir dilde iletişim kurmak için önce anlamamız sonra da söylenenlere cevap vermemiz gerekir. Karşılıklı konuşmanın sürmesi ise verilen eğitimin başarısını gösterir (Brown, 2000).

Konuşma becerisinin okuma becerisi ile de yakın bir ilişkisi vardır. Çok okuyan kişilerin konuşma becerisi yüksek olduğu için genelde toplumda ortaya çıkan problemler, sorular, merak edilenler bu kişilere sorulur. Çünkü bu kişiler bilgiye nasıl, nerede ulaşacaklarını bilirler (Temizyürek, 2007). Karşıdaki insan ile doğru bir şekilde etkileşim kurabilmek için söylenenleri anlamak ve buna uygun cevaplar vermek gerekir. Anlama becerisinin gelişmesi için de okuma gereklidir (MEB, 2002).

Hazırlık konuşma 3 aşamada gerçekleşir: Konuşmadan önce, konuşma esnasında ve konuşma sonunda yapılması gerekenler.

Öncelikle yapılacak olan konuşma için konu belirlenir, konunun amacı ve çerçevesi yani sınırlılıkları çizilir. Konuya dair bilgi taraması yapılır, toplanan bilgiler yazıya dökülür. Konuşmanın yapılacağı mekân kontrol edilir, eksiklikler giderilir. Konuşmacı nefes egzersizleri yapabilir.

Konuşma esnasında yapılacak olan işlemlerden ilki konuya iyi bir girişle başlamaktır. Konuşmada vücut dili, telaffuz ve üsluba dikkat edilir. Konuşma sırasında konu bütünlüğüne, dinleyicileri sıkıkmamaya özen gösterilir.

Konuşma sonunda ise konu genel olarak özetlenir ve bir sonuca varılır ve dinleyicilere sorular için söz hakkı verilir (Temizyürek, 2007).

Konuşma Türleri

Konuşma türleri hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma olmak üzere 2'ye ayrılır. Hazırlıklı konuşma 3 aşamada planlı bir şekilde gerçekleşirken hazırlıksız konuşma günlük hayatın akışı içerisinde olağan şekilde gerçekleşir. Hazırlıklı konuşmalar, topluluk önünde belli bir süre içerisinde gerçekleştirilen daha çok bilimsel konuşmalardır. Bir konunun incelenmesi, yorumlanması, açıklanması üzerinde durulur.. Bu konuşma türünde hoşgörülü olmak, olabildiğince dil yanlışlarından kaçınmak, görgü kurallarına dikkat etmek gerekir (Temizyürek, 2007).

Tablo 4

Konuşma Türleri

Hazırlıklı Konuşma	Hazırlıksız Konuşma
<i>Konferans</i>	<i>Kendini Tanıtma</i>
<i>Münazara</i>	<i>Tanışma Ve Tanıştırma</i>
<i>Sempozyum</i>	<i>Teşekkür Etme, Özür Dileme</i>
<i>Panel</i>	<i>Telefonda Konuşma, Ziyaret Etme</i>
<i>Forum</i>	<i>Karşılama Ve Uğurlama</i>
<i>Açık Oturum</i>	<i>Selamlaşma</i>
<i>Söylev</i>	<i>Yol Sorma</i>
<i>Röportaj</i>	<i>Tanıtma</i>
<i>Mülakat</i>	<i>Anma Ve Yıl Dönümleri</i>
	<i>Açış</i>
	<i>Sunuş</i>
	<i>Sohbet</i>
	<i>Fıkra Anlatma</i>
	<i>Soru Sorma Ve Sorulara Cevap Verme</i>
	<i>Görevlilerle Konuşma</i>

(AOBM, 2013)

Konuşma Yöntemleri

İkna Etme: Bu konuşma tekniğinde konuşmacı kendi düşüncelerini dinleyicinin benimsemesi için uğraşır. Verilere, görsel işitsel materyallere yer vermek, vücut dilini iyi kullanmak bu teknikte önem arz etmektedir. Konuşmacı kendi fikirlerini karşıdakine kabul ettirmeye çalışır.

Eleştirel Konuşma: Herhangi bir konuyu olumlu ve olumsuz yanlarıyla farklı açılardan ele alıp objektif bir şekilde yorumlama, analiz etmedir. Konuşmacı eleştirilerini veriler üzerinden ortaya koyar, gördüğü problemlere farklı çözüm önerileri getirir.

Katılımlı Konuşma: Dinleyicilerin konuşma sürecine dahil olup konuya farklı bakış açılarıyla katılımları sağlanır. Konuşmalar ara ara kesilerek dinleyicilere soru sorma imkânı tanınır. İlgi çekici konular hakkında dinleyicinin düşünmesi sağlanır.

Tartışma: Katılımcıların bir konu hakkında olumlu ve olumsuz düşünceler üreterek bu düşünceleri savundukları konuşma yöntemidir. Öğretmen tarafından tartışmaya uygun bir konu seçilir, öğrenciler savundukları görüşü, sözleri kesilmeden belli bir süre içerisinde en iyi şekilde açıklamaya çalışırlar. Tartışmayı yönetecek tarafsız bir başkan seçilir. Tartışmayı o yönetir.

Empati Kurma: Konuşmacının kendisini dinleyen kişileri anlayarak, kendini onların yerine koyarak, onlar gibi düşündüğünü hissettirerek yaptığı konuşmadır. Karşıdakinin mutluluklarına ve dertlerine ortak olmak, bir soruna karşı çözüm üretmek için kullanılır.

Güdümlü Konuşma: Öğretmen tarafından belirlenen bir konu hakkında öğrencilerin bu konuya dair kendi fikir ve yorumlarını birkaç cümleyle açıklamalarını sağlar.

Kelime Ve Kavram Havuzundan Seçerek Konuşma: Öğrencilerin derslerde öğrendikleri yeni kelime, deyim, atasözü ve daha birçok ifadeyi yapacakları bir konuşmada kullanırlar, ifade kabiliyetleri güçlenir.

Serbest Konuşma: Öğrenciler kendi seçtikleri konular hakkında fikirlerini, hayallerini anlatırlar. Düzenli olarak yapılması gerekmektedir.

Yaratıcı Konuşma: Verilen bir konu hakkında öğrencilerin yaptığı konuşmalardır. Her öğrenci bir önceki konuşan öğrencinin konuşmasına yeni düşünceler ekler, konuya değişik

açılardan bakar. Öğrencilerin yaratıcılıklarının ve yeteneklerinin geliştirilmesi sağlanır (MEB, 2005).

Yabancılar Türkçe öğretiminde konuşma becerisi alfabenin öğretimiyle birlikte başlatılmalı, alfabedeki bütün harflerin öğrenciler tarafından önce bireysel sonra toplu şekilde tekrar edilmesi gerekmektedir. Seslerin doğru şekilde çıkarılması gerekmektedir.

Göğüş (1978), konuşma becerisinin konularla birlikte işlenmemesi gerektiğini ayrı bir ders olarak verilmesi gerektiğini savunur. Bugün bazı bazı TÖMER kurumlarında konuşma eğitimi ayrı bir ders olarak verilse de birçok kurumda konuşma becerisinin kitaptaki etkinliklerle işlendiği ise bilinen bir gerçektir.

Öğretmenler hem sınıf içi hem de sınıf dışı ortamlarda öğrencilerine Türkçenin kullanımı konusunda model olmalıdır. Yapılan hatalara öğrencinin motivasyonunu kırmayacak şekilde geri dönütler vermelidir (Gömleksiz, 2012).

Öğrencilerin sınıfta kendilerini güvenli ve rahat hissedebilecekleri konuşma etkinlikleri uygulanmalıdır. Öğrencilerin konuşması teşvik edilmelidir. Derslerde öğrencilerin kısa cevaplar veremeyeceği neden, niçin nasıl şeklinde açıklama gerektiren sorular sorulmalıdır. Öğretmen bütün sınıfın derse katılımını sağlamalıdır (Kartallıoğlu, 2015).

Öğretmenlerin günlük hayatta öğrencilerinin karşısına çıkabilecek konuşma ortamlarına hazırlamaları, farklı durumlar konusunda neler yapmaları gerektiğini ilişkin etkinlikler yaptırımları konuşma becerisinin gelişimi için önemlidir (Göçer, 2014).

Hazırlıklı ve hazırlıksız konuşmalar, boş bırakılan metinleri tamamlama çalışmaları ve öğrencileri düşünmeye sevk edecek farklı konular üzerine konuşma çalışmaları yapılmalıdır (Demirel, 2012).

Öğrencilerin birbiriyle Türkçe dilinde etkileşimin kuracakları, özellikler birbirleriyle soru-cevap çalışmaları yapabilecekleri grup ve proje çalışmaları oluşturulmalıdır.

Konuşma becerisinin değerlendirilmesi konusunda dereceli ölçeklerin kullanılması gerekmektedir. Konuşma soruları ve etkinlikleri öğrencilerin bir konu hakkındaki görüşünü, bir kişiyle karşılıklı konuşmasını, zihinsel aktivitelerini, algılarını ölçecek değerlendirecek şekilde hazırlanmalıdır. Bir görsel üzerinden öğrencinin konuşması, bir metin okuması, ezber yapması, hazırlıklı ve hazırlık yapmadan konuşmalar yapması sağlanabilir. Ayrıca topluluğa konuşma yapma, duyuru yapma, tecrübelerini aktarma gibi Çerçeve Metni'nde yer alan aktiviteler de sınıfta uygulanabilir (Nurlu, 2019).

Yabancı Dil Öğretiminde Film Kullanımı

İkinci bir dilin öğrenimi kişinin hayatı boyunca yaşayacağı en büyük bilişsel zorluklardan biri olarak bilinmektedir. Yapılan araştırmalar kişilerin yıllarca dil öğrenmek için aralıksız çalışmalarına rağmen bu konuda başarısız oluşlarına, dil edinmemelerine dikkat çeker. Elbette başarısızlık nedenleri çeşitli ve karmaşıktır. Örneğin duyulara hitap etmeyen etkisiz materyaller, dersin neredeyse tamamını kapsayan günlük hayattan uzak detaylı gramer, kelime ve okuma çalışmalarıdır.

Dil öğretiminde filmlerden yararlanarak öğrenciye öğrenilen dilin kültürüne dair bilgiler de verilebilmektedir. Öğretmen tarafından anlatımı zor olan kültürel kavram, durum, eylemler filmler aracılığıyla öğretmene anlatım kolaylığı sağlamaktadır. Öğrenciler filmler aracılığıyla kültürel unsurları fark edebilmektedir. Fakat kültüre dair alınan bilgiler izlenen filmlerle sınırlı olduğu için bu konuda izlenen film sayısının artırılması ve filmlerin ihtiyaca yönelik olarak seçilmesi gerekmektedir (Dursun, 2017). Hayata dair bilgiler verirken dil ve kültür hakkında da gerçekçi bir görüş sağlar (Florence, 2009).

Filmlerin sınıf ortamında kullanılmasının avantajlarından bahseden araştırmacılar filmlerin öğrencilerin dikkatini çektiği, derse ve dile karşı güdülenmesini artırdığını, iyi bir materyal takviyesi olduğunu, öğrencilerin hedef dilin kültürüne dair farkındalığını artırdığını belirtmektedir (Ruusunen, 2011).

Dil sınıflarında öğrencilerin dinleme/anlama, konuşma becerilerini ve akademik yazma becerilerini geliştirmede filmler kullanılabilir (Baratta & Jones, 2008).

Filmler henüz yetkin bir dil seviyesine ulaşmayan öğrenciler için kafa karıştırıcı olsa da, derslerde film kullanımının öğrencileri gerçek hayatla buluşturma noktasında en anahtar kanallardan biri olduğu açıktır. Öğrenci filmin bağlamı içerisinde yeni olgu, olay ve kavramları algılar. Filmler başka bir kültürü tecrübe etmek, keşfetmek için iyi bir başlangıç noktasıdır. Çin’de yapılan bir çalışmada filmlerin öğrencilerin dil öğrenme motivasyonlarını artırdığını, diller üzerindeki tutumlarının değiştiğini ortaya koyar (Kim, Zhang, 2013). Bugüne kadar İngilizce, Almanca, Fransızca gibi dillerin öğretiminde filmlerin etkisine dair birçok çalışma yapılmıştır. Fakat Yabancılar Türkçe öğretiminde filmler üzerine yapılan çalışmaların sayısı çok fazla değildir.

Yabancı dili herkes aynı şekilde öğrenemeyeceği bir gerçektir. Bazıları yazarak, bazıları görsellerle, bazıları dinleyerek, bazıları tekrar ederek bazıları da bunların birkaçını bir arada yaparak yeni şeyleri öğrenir. Geleneksel şekilde, sadece öğretmen tarafından bilginin aktarıldığı, stresli ve sıkıcı bir dil öğretimi öğrencilerin ilgisini çekememektedir. Burada etkili bir öğretimden söz edilemez. Dili öğrenemediğini düşünen öğrenci başarısızlık duygusuna kapılır ve kaygı seviyesi giderek artar. Bu problemin çözümü öğrencinin eğitim sürecine dâhil edilmesi, öğretmenin yaratıcı stratejiler bulmasından geçer. Fakat başka bir yol daha vardır ki o da filmler aracılığıyla ders işlemektir. Bu yöntem farklı öğrenme stilleri olan öğrencilerin hepsine hitap etmektedir. Görsel, yazılı ve sesli elementlerin bir arada bulunması öğrencilerin öğrenmesini güçlendirir. Herkesin film izlemeye karşı olan hevesi öğretmenlere dersi filmlerle işleme özgüvenini verir (Maria, 2015).

Günümüzde okullarda dil öğrenen genç öğrencilerin çok kitap okumadıkları ve okumayı sıkıcı, yorucu bir eylem olarak gördükleri bilinmektedir. Hatta kitabın olay örgüsü ve karakterleri onlara özellikle klasik kitaplarda bilinmez ve anlaşılmaz gelmektedir. Bu da öğrencilerin dil öğrenme motivasyonlarını düşürmekte, dersten sıkılmalarına neden olmaktadır. Şuan birçok öğrencinin görselleri, görsel metinleri, videoları ve daha birçok medya türünü okumaya tercih ettiği görülmektedir. Bu türlerin öğrencilerin yorum yapmasını, tahmin etmesini, bağlantılar kurmasını ve soru sormasını sağladığı için dil öğretiminde daha çok kullanılmasının faydalı olduğu düşünülmektedir. Ayrıca filmler dil edinimi sürecinin en eğlenceli kaynaklarından birisidir. Bu nedenden dolayı dil öğreticileri ünlü romanlardan uyarlanan filmleri bir okuma kaynağı olarak kullanmaktadır. Bütün bir kitabı okumak sıkıcı olabilecekken görsel ve sesli bir deneyim öğrencilere daha eğlenceli gelebilir (İsmaili, 2013).

Sınıfta film kullanmanın asıl amacı öğrencinin bağlamdan yola çıkarak kelimeleri, karakterleri, olayları zihninde resmetmesi ve bağlantı kurmasıdır.

Yabancı dil öğretiminde film seçimi konusunda öğrencilerin özellikleri, filmin içeriği ve filmin yapısı dikkate alınmalıdır. Filmler öğrencilerin dil seviyesine, yaşına cinsiyetine, milliyetine uygun olarak öğretmeni tarafından seçilmelidir. Öğrencilerin ilgisini çekecek filmler dersin içeriği ile örtüşen filmler seçilmelidir.

Filmlerin içeriği saldırganlık, ırkçılık, istismar, ilaç kullanımı vb. gibi konulardan uzak olmalıdır. Bir öğrenciyi rencide edebilecek, rahatsız edebilecek filmler seçilmemelidir.

Görsel, işitsel araçların ders ortamındaki yararını maddelerle belirten Demirel, Seferoğlu ve Yağcı'nın (2002), aşağıdaki ifadeleri filmler için de düşünülebilir.

- Sınıfa getirilmesi mümkün olmayan unsurları öğrenme ortamına taşımada etkilidir.
- İlgi çekici, heyecan verici ve açıklayıcıdır.
- Öğrenmeye teşvik eder.
- Öğrencilerin tepkilerini gözleme imkânı sunar.
- Görüntü, ses ve hareket özelliğiyle öğrenmeyi kolaylaştırır.
- Kullanımdan sonra farklı etkinlikleri uygulamayı kolaylaştırır.

Türkçe öğretiminin kültürden konuşmaya kadar her alanında öğrencilerin ihtiyaçlarına ve öğrenme şekline uygun olarak görsel ve sesli materyallerden videolar, fotoğraflar, şarkılar, yararlanılmalıdır (Nurlu, 2019).

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Filmlerin Önemi

Görsel hafızanın insan zihnindeki önemi bilinmektedir. İnsan beyni soyut ifadelerden ziyade somut ifadeleri aklında tutmaya daha yatkındır. Bizzat görülen şeylerin akılda tutulma süresi daha uzundur. Öğrenmeye dair bir yapılan bir araştırmada insanların görüp işittiklerinin %50'sini anımsadığı belirtilmiştir (Arslan ve Adem, 2010). Yine başka öğrenmeye dair yapılan başka bir araştırmada insanın işittiğinin %20'sini, gördüğünün %30'unu konuştuğunun %70'ini ve yaptığının %90'ını anımsadığı belirtilmiştir (Ceyhan, 1996). Yukarıdaki araştırmayı filmler aracılığıyla Türkçe öğretimine göre düşünürsek %50'lik kısmın film izleyerek, kalan diğer %50'lik kısmın ise konuşma ve diğer becerilere yönelik yapılan etkinliklerle kapsanabileceğini söyleyebiliriz. Filmlerin görsel ve işitsel bir yapıda olması filme dair öğretmenlerin yapacağı etkinlikler öğrenciyi ders sürecinde aktif, öğrenmeye açık kılar. Dili edindiğini fark eden öğrencinin motivasyonu yükselir derse ilgi duyar, daha fazla şey öğrenmeye çalışır (Bilen, 2010).

Dil öğretiminde de öğrenilenlerin görselleştirilmesine yönelik materyal, yöntem, teknik çalışmaları yapılmaktadır.

Dersi filmlerle aracılığıyla işlemek hiç şüphesiz öğrencinin derse yakınlık kurmasını sağlar. Öğrencilere öğrenilen kültürle tanışma imkânı verir. Öğrencinin dile daha hızlı adapte olmasını ve dilin ritmine alışmasını sağlar. Fakat filmlerin diğer ders materyallerinin detaylı

şekilde hazırlandığı gibi özenle seçilmesi, öğretilen konuyla ilişkisinin olması gerekmektedir. Film kullanımı konusunda şu özelliklere dikkat edilmelidir:

-Film öncesi, sırasında ve sonrasındaki etkinlikler planlanmalı, filmin durdurulacağı, yeniden oynatılacağı dakikalar önceden belirlenmelidir.

-Öğretmen izleme sırasında soracağı sorularla öğrencileri hedefe yönleltmelidir.

-Filmlerin seçimi öğrencinin seviyesine uygun olmalıdır.

-Filmler seçilirken öğrencilerin inançları, yetişme tarzları, kültürlerine dikkat edilmelidir.

-Filmin içeriği mutlaka önceden izlenmeli, genel ahlaka aykırı sahnelerin olmaması veya çıkarılması gerekmektedir (Gülseven, 2014).

-Filmde geçen konular çok derin ve karışık olmamalıdır.

-40 dakikalık bir dersin 20 dakikası filme 20 dakikası ise filme dair etkinliklere ayrılmalıdır (Taşdemir, Bilkan ve Can, 2004).

-Film öncesi öğrenciye filmin fragmanı, filmin karakterleri, fotoğrafları gösterilerek çeşitli tahminler alınmalı, öğrenci film ve ders konusunda meraklandırılmalıdır.

-Filmin izleneceği sınıf dersten önce kontrol edilmeli ders sırasında oluşabilecek teknik sorunların önüne geçilmelidir.

Filmler öğrencilere günlük hayatta kullanılan dili adeta yaşatır. Ayrıca filmlerin pasif şekilde değil de etkin, planlı ve etkinlik yoluyla öğretmen rehberliğinde işlenmesi öğrencinin konuşma becerisini geliştirir. Etkinlikler öğrencilerin etkileşim kurmasına yardımcı olur. Filmlerle ders işlemek filmlerin renkli ve uyarıcı bir özellikte olması sebebiyle öğrenciler için dikkat çekici bir materyaldir. Filmlerle dersi yürütmek öğrencilerin ilgisini çeker, derse karşı olan tutumlarını olumlu yönde etkiler, onların dil öğrenme motivasyonunu güçlendirir.

Filmler öğrencinin etkin ve özerk bir birey olmalarına yardımcı olur (Yaylı, Yaylı ve Ekizler, 2013). Filmler öğrencilere doğal dili öğretmenin yanı sıra an içerisinde gelişebilecek ani bir olay karşında yaşanacak konuşmaya hazırlıklı olmalarını sağlar (Liou, Katchen ve Wang 2003).

Filmler öğrencilere hayatı, hayatın içindeki dil kullanımını, bu dil kullanımının farklı durumlardaki değişimini gösterir. Kısacası sınıfta yer alamayacak olan birçok unsur filmlerle işlenen bir derste öğretmen rehberliğinde öğrencilere aktarılabilir (İşçan ve Karagöz, 2016).

Filmler öğrencinin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerisini geliştirmesinin yanı sıra öğrenilen dilin kültürünü de öğrenciye aktarması açısından önem arz etmektedir. Son yıllarda Türk dizileri yurt dışında büyük bir ilgiyle takip edilmektedir. Özellikle Balkanlar’da ve Orta Doğu’da Türk dizileri vasıtasıyla Türkçe öğrenen Türkiye’ye ve Türk kültürüne ilgi duyan kişilerin sayısı artmaktadır. Dizi ve filmler ülkeler arasındaki arkadaşlığı, etkileşimi, merakı artırmaktadır. İşcan ve Aktürk’ün (2014) Ürdün Üniversitesi’ndeki Türkçe bölümü öğrencileriyle yaptığı çalışmada “Seksenler” isimli dizi vasıtasıyla öğrencilerin Türk kültürüne ait olumlu bilgiler edindiği gözlenmiştir. Çalışmanın sonucunda Türk dizilerinin önemli bir materyal olarak kullanılabileceği anlaşılmıştır.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılabilecek Türk Filmi Örnekleri

Derslerde kullanılacak olan filmlerin öğrenci düzeyine uygun olmalıdır. Öğrencilerin dini, kültürel ve ülkesel farklılıklarına ters düşmemelidir. Ayrıca Türk kültürüne uygun, Türkçenin dil özelliklerine ve dil yapısına uygun filmlerin seçilmesi gerekmektedir. IMDB (Internet Movie Database) isimli siteden film puanlamasına göre seçilen yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılabilecek filmler şu şekilde belirtilebilir:

“Hababam Sınıfı (1975), Babam ve Oğlum (2005), Gülen Gözler (1977), Mucize (2014), Diriliş Ertuğrul (2014-2019), Seksenler (2012-2017), Selvi Boylum Al Yazmalım (1977), Fetih 1453 (2012), Dedemin İnsanları (2011), Gönül Yarası (2015), Uçurtmayı Vurmasınlar (1989), Eşkîya (1996), Canım Kardeşim (1973), Züğürt Ağa (1985), Tatil Kitabı (2008), Kelebeğin Rüyası (2013), Çiçek Abbas (1982), Bekçiler Kralı (1979), Düğün Dernek (2013), Neşeli Günler (1978), Beyaz Melek (2007), Çöpçüler Kralı (1977), Vizonte (2001), Beynelmilel (2006), Veda (2010), 120 (2008), Mavi Boncuk (1974), Zübük (1980), Bizim Aile (1975), Çalgı Çengi (2010), Çanakkale Yolun Sonu (2013), Uzun Hikâye (2012), Cumhuriyet (1998), Muhsin Bey, Nefes: Vatan Sağ Olsun (2009), Kabadayı (2007).” (İşcan, 2017)

“Hürkuş: Göklerdeki Kahraman” Filminin Kullanılması

Filmin Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Önemi

Filmde Türk havacılığının önde gelen isimlerinden Vecihi Hürkuş’un hayatı anlatılmaktadır. Bu film Türkiye’nin sadece diğer alanlarda değil havacılık, teknoloji, askeri alanda da gelişme gösterdiğini anlatması açısından önemlidir.

Film Türkçenin ifade zenginliği sunması, B1 ve B2 dil seviyeleri için anlaşılır, kısa cümleler barındırması bakımından da önemlidir. Ayrıca filmin yarı aksiyon filmi özelliği taşıması da sınıfta öğrencilerin dikkatini çekmektedir. Diğer filmlere göre film süresinin ders için daha uygun olması ve konuşma becerisi adına etkinlik hazırlamaya uygun olması da yine filmi önemli kılmaktadır. Filmin en önemli özelliklerinden bir tanesi de geçmişteki Türk yaşamını ve kültürün sınıf ortamına taşımasıdır. Bu konuda konuşma becerisine yönelik bir çok etkinlik hazırlanabilir. (Ozdemir,2021)

Filmde öğrencilere kötü örnek oluşturabilecek, dini, siyasi veya kültürel farklılıkları inciten, hor gören bir sahne yer almamaktadır.

Filmin Konusu

Vecihi Hürkuş'un hayat hikâyesinin anlatıldığı bu filmde, onun ülkesi adına girdiği mücadeleler, havacılıktaki başarısı ve ülkesi için yaptıkları konu alınıyor. Aynı zamanda bir mühendis olan Vecihi Hürkuş İstiklal madalyası almış, ilk Türk uçağını üretmiş ve açtığı havacılık okuluyla birçok pilot yetiştirmiştir. Vecihi Hürkuş 16 yaşında iken, Balkan Savaşı için cepheye gönüllü olarak gider. Yolda düşman uçaklarının saldırısına uğrarlar. Nu saldırıdan sonra Vecihi'de uçak tutkusu ve pilot olma sevdası başlar. Pilotluk eğitimini aldıktan sonra Kafkasya Cephesi'nde ilk düşman uçağını düşürür, Düşmanlar tarafından kendisine kara bela lakabı takılır. Bir savaşta esir düşer, Yılanlı Ada'ya gönderilir fakat buradan gizlice kaçar ve tekrar ülkesi adına mücadeleye devam eder. İstanbul'u işgal etmeye gelen İngiliz pilotları büyük bir direnişler İstanbul'dan kovarlar. Bunun üzerine 1.Dünya Savaşı'nı kazanan İngilizler bütün Türk uçaklarına el koyar. Fakat Vecihi gizli bir plan yapar ve bu uçakları arkadaşlarıyla birlikte esir tutulan yerden kaçıtır. Uçaklar artık Anadolu'da başlayan yeni bir mücadeleye, Kurtuluş Savaşı'na, hizmet edecektir.

Karakterler ve Oyuncular:

Vecihi Hürkuş – Hilmicem İntepe

Mehmet Ali Yüzbaşı – Murat Arkın

Mehmet Fazıl- Gurur Aydoğan

Ahmet Ali Çelikten- Efekan Dianzenza

Azat- Cem Uçan

Selin- Miray Daner

Ratıp Albay- Bahadır Yenişehirlioğlu

Konuyla İlgili Araştırmalar

Ceylan (1996)'ın “Video ile Türkçe Öğretimi ” isimli çalışması video ve kısa filmlerin Türkçe öğretimindeki yerine dair bu alanda yapılan ilk yüksek lisans tezi olma özelliğine sahiptir. Videoların sınıf ortamında diğer dillerin öğretiminde olduğu gibi dil bilgisi, kelime, deyim ve atasözü öğretiminin sağlanabileceğini savunmuştur. Kısa videoların yazılı halini tezine ekleyerek bunlara yönelik etkinlik önerileri sunmuştur. Bu etkinliklerle videoların öğrencileri dil öğrenme sürecinde aktif kılacağını belirtmiştir.

Barın (2007) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kısa Filmlerin Yeri” başlıklı bildirisinde kısa filmlerin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılması gerektiğini söylemiştir. Kısa filmlerin kelime öğretimi, dört temel dil becerisinin geliştirilmesi, deyim ve atasözlerinin doğru kavratılması gibi pek çok alanda faydalı olduğunu belirtmiştir.

Arslan ve Adem (2010) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Görsel ve İşitsel Araçların Etkin Kullanımı” isimli makalede bu alanda sınıf ortamında kullanılabilecek araçları tanıtarak bunların derslerde nasıl ve ne şekilde kullanılması gerektiğini açıklamışlardır. Görsel, işitsel ve yazılı araçları kullanırken bu araçların öncesinde ve sonrasında uygulanabilecek etkinliklere örnekler verilmiştir. Tahminde bulunma, materyal üzerine konuşma, empati kurma, yazılı değerlendirme, videonun sonunu tahmin etme video etkinliklerinden bazılarıdır. Görsel ve işitsel araç kullanımının öğrenciyi derse karşı isteklendirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bilen (2010) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sinema Filmlerinden Yararlanma” isimli bildirisinde filmlerin dil öğrenimi sürecindeki öğrenilenleri hatırlamayı kolaylaştırdığını belirtmiştir. Ayrıca filmlerin dili gerçek ortamlarda nasıl kullanıldığını bir olay örgüsü içerisinde karakterler aracılığıyla göstermesine dikkat çekmiş, filmlerin ders ortamlarında kullanılmasını tavsiye etmiştir. Bilhassa sinema filmlerinin Türkçenin öğretildiği yabancı ülkelerde kullanılmasının büyük bir önemi olduğunu belirtmiştir. Bu nedeni ana dili Türkçe olmayan ülkelerde Türkçe kullanımının yalnızca filmler sayesinde görülebilecek olmasıdır.

Samatova (2010) hazırlamış olduğu “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Video” isimli bildiride yabancı öğrencilerin Türkçe derslerinin zevkli ve verimli geçmesi için derslerde öğrencilerin seveceği, akıllarında kalacağı, türünün iyisi olan, Türk kültürünün yansıtıldığı,

Türkçenin iyi kullanıldığı video ve filmlerin Türkçe öğrenirken kullanılabileceğini belirtilmiştir.

İşcan (2011), “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Filmlerin Yeri ve Önemi” başlıklı makalesinde filmlerin yabancılara Türkçe öğretimindeki öneminden bahsetmiş, bunları maddeler halinde sıralayıp özelliklerini söylemiş, sınıf içerisinde izletilecek olan filmlerin hangi özelliklere sahip olması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca film öncesi ve sonrasında yapılacak etkinliklere yer vermiştir.

Saraç (2012) “Yabancı Dil Öğretim Süreci” adlı makalede sanatsal filmlerin öğretilecek dilin milli duygularının öğretilmesinde ve öğrenilmesindeki öneminden bahseder. Yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunları film çerçevesinde ele alır bunlara yönelik öneriler verir.

Od (2013) “Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Çizgi Filmlerin Dinlediğini Anlama ve Konuşma Becerilerine Katkısı” isimli çalışmada 5-6 yaşındaki okul öncesi çağındaki çocukların en çok konuşma ve dinleme becerilerine ihtiyaç duyduğu ve bu becerilerin özgün çizgi filmler aracılığıyla önemli ölçüde geliştiğini belirtmiştir. En zor gelişen dinleme ve konuşma becerisinin erken yaşta çizgi filmlerle kazanılabileceğine dikkat çeken araştırmacı özel ve devlet okullarının bu konuya önem vermesi gerektiğini vurgular. Ayrıca çalışmada çizgi filmlerle yabancı dil öğreniminde çocukların dile karşı merakının ve öğrenme isteğinin de arttığı ifade edilmiştir.

Gülseven (2014) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Filmlerin Önemi ve Kullanımı” çalışmasında filmlerin her dil seviyesinde büyük öneme sahip olduğunu belirtir. Filmlerin ders ortamına sağladığı yararları çalışmasında sıralamıştır.

İşcan ve Aktürk (2014) “Televizyon Dizilerinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanımı: Seksenler Dizisi Örneği” isimli çalışmalarında belirtilen dizinin üç bölümü öğrencilere izletilmiştir, öğrenciler dizide izlediklerinden hareketle Türk kültürüne dair dikkatlerini çeken şeyleri çeşitli başlıklar halinde yazmışlardır. Bu etkinliğin ardından öğrencilerin Türk kültürünü öğrenme konusunda öğrencilerin gelişim gösterdikleri gözlenmiştir.

Çakır (2015) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Video Kullanımının Dinleme Becerisine Etkisi” isimli yüksek lisans tezinde deney ve kontrol grupları üzerinde çalışmıştır. Deney grubunda videolarla ders işleyerek videoların öğrencilerin dinleme becerisini geliştirdiğini tespit etmiştir. Öğretmenlerin derste video kullanımında ne yapmaları gerektiğine dair bazı öneriler sıralamıştır.

Aytan ve Tunçel (2015) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Çizgi Film Kullanımı” adlı makalede dersteki çizgi film kullanımının öğrencinin başarısına olan etkisini incelemiştir. Çalışmada çizgi filmlerin yabancıların dil seviyesine, yaşına uygun olarak hazırlandığı takdirde faydalı olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Arabacı (2015) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yararlanılan Kısa ve Uzun Metrajlı Filmlerin Kırgızistan Bağlamında Değerlendirilmesi” isimli çalışmada öğrencilere seviyelerine göre 26 uzun metrajlı ve 15 kısa metrajlı belgesel ve haber filmi izletmiş ve daha sonrasında bu filmlerin önemini Kırgızistan bağlamında çalışmada değerlendirmiştir.

Yılmaz ve Diril (2015) “Filmlerle Yabancılara Türkçe Öğretimi: Beyaz Melek Film Örneği” isimli çalışmada B1 düzeyindeki öğrencilere hem Türk kültürünü sezdirecek hem de öğrencilerin dil becerilerini geliştirecek bir film önerisinde bulunulmuştur. Ayrıca çalışmada bu filmin öncesinde ve sonrasında yer alacak olan etkinliklere de yer verilmiştir.

Kırbaş ve Doğanay (2015) “Yabancı dil Olarak Türkçe Öğretimi/Öğreniminde Dizi ve Filmler” isimli araştırmada Ürdün’de 12 kadın öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada dizi ve filmler aracılığıyla Türk ve Arap kültürü arasındaki farkların öğrenciler tarafından bulunup yazılmasını istemiştir. Çalışmanın sonunda Türk dizi ve filmlerinin yeterince Türk kültür ve yaşantısını yansıtmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Yılmaz ve Ertürk (2015) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kalıp Sözler: “Babam ve Oğlum” Film Örneği” isimli makalede Babam ve Oğlum isimli film aracılığıyla kalıp sözlerin, dört temel dil becerisinin ve kültürün öğretimi amaçlanmıştır. Ayrıca çalışmada film öncesi, esnasında ve sonrasında yapılacak çeşitli etkinlikler hazırlanmıştır.

Yılmaz ve Talas (2015) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Materyal Olarak Animasyon Kullanımı ve Önemi” isimli çalışmada yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki materyal eksikliğini bildirmiştir. Arı Filmi isimli filminden A1 seviyesine yönelik çeşitli etkinlikler hazırlamıştır. Bu etkinliklerin nasıl hazırlanması ve uygulanması konusunda tavsiyelerde bulunmuştur.

Yakar ve Yılmaz (2016) “Çizgi Filmler Aracılığıyla Türk Soylulara Türkçe ve Değer Öğretimi” isimli çalışmada TRT Çocuk kanalında yer alan “Rafadan Tayfa ” isimli çizgi filmin 10 bölümünü çalışmada kullanarak Türk soylu öğrencilere Türkçenin yanı sıra manevi değerlerin de öğretilebileceğini ortaya koyar.

Yiğit ve Yılmaz (2016) yapmış oldukları “Kültürel Etkileşim Bağlamında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Reklam Filmleri ile Emir Kipinin Anlatımı” çalışmada yabancılara Türkçe öğretimindeki görsel materyal eksikliğinin yol açtığı soruna kısa videolar ve reklam filmleriyle çözüm bulmaya çalışmışlardır. Reklam filmleri aracılığıyla işlenen derslerde emir kipinin öğretilmesinin yanı sıra kültürel etkileşimin de sağlanacağı ortaya koyulmuştur. Çalışmada 4 reklam filminden alınan konuşma örneklerinin emir kipinin öğretime uygunluğu sorgulanmıştır. Derste işlenecek olan bir konuyla alakalı reklam ve kısa videoların derste öğrenciye çok faydalı olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

İşcan (2016a) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisi Kazandırmada Filmlerin Kullanımı” isimli makalesinde yabancı dil öğretiminde film kullanımına dair birçok çalışmanın olmamasına rağmen Türkçenin öğretiminde filmlerin etkisine dair çalışma sayısının azlığını belirtmiştir. Çalışmasında filmler aracılığıyla okuma becerisinin nasıl kazandırılacağına ve bu beceriye için ne tür etkinlikler yapılabileceğine ilişkin çeşitli öneriler sıralamıştır. Ayrıca Babam ve Oğlum ve Hababam Sınıfı isimli iki filme dair örnek okuma etkinlikleri hazırlamıştır.

İşcan ve Karagöz (2016) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerisi Kazandırmada Filmlerin Kullanımı” isimli hazırlamış oldukları makalede Yabancılara Türkçe öğretiminde filmler aracılığıyla konuşma becerisinin önemini bildirerek izleme öncesinde, esnasında ve sonrasında nelerin yapılabileceğine dair bazı önerilerde bulunmuşlardır. Ayrıca çalışmada Hababam Sınıfı ve Babam ve Oğlum isimli iki film için konuşma etkinlikleri hazırlanmıştır.

İşcan (2016b) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarım Aracı Olarak Filmlerden Yararlanma” isimli makalesinde yabancı öğrencilere neden Türk kültürünün öğretilmesi gerektiğini, filmler aracılığıyla nasıl kültür öğretilbileceğini ve kültür öğretiminde ne tür filmler seçilebileceğini anlatmaktadır. Ayrıca Hababam Sınıfı ve Babam ve Oğlum isimli filmler için etkinlik örnekleri hazırlanmıştır.

Şimşek (2016) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Film-Temelli Öğretim Etkinlikleri Geliştirme: Bütünleştirilmiş Beceri Yaklaşımı” isimli çalışmada Türkçenin öğretimi konusunda filmlerle yapılan çalışmaların sürekli benzer özellikler taşıdığı ve hep aynı filmler üzerinde çalışmalar yapıldığı belirtilmektedir. Bu çalışmada diğer çalışmalardan farklı olarak dil becerilerinin tamamını kapsayacak şekilde izleme öncesi, esnası ve sonrası için

hazırlanmış 8 adet etkinlik yer almaktadır. Çalışmanın sonucunda film-temelli dil öğretim anlayışına

yönelik daha fazla çalışma hazırlanması gerektiği çünkü öğrencilerin dilleri bu yolla öğrenmeye yatkın olduğu ifade edilmiştir.

Delen (2016) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Filmlerin kullanımı” adlı yüksek lisans tezinde yabancı öğrencilere “Selvi Boylum Al Yazmalım filminin” filminin izletilmesi gerektiğini bu sayede öğrencilerin Türkiye’nin kültürel öğelerini daha kolay öğreneceklerini belirtir. Ayrıca yabancılar Türkçe öğretilen sınıf ortamlarında film izlemenin öğrenmeyi kalıcı hale getireceğini, hem öğretmenin hem de öğrencinin dersteki verimini artıracığını söyler.

İşcan ve Delen (2017) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Filmlerin Kullanımı” isimli çalışmada Türk kültür öğelerini “Selvi Boylum Al Yazmalı” filmi örneği bağlamında değerlendirmiş, filmlerin öğrencilerin dersteki verimini artırdığından bahsetmiştir. Ayrıca film ile kullanılabilir çeşitli etkinlik önerileri sunulmuştur.

Dursun (2017) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Film Kullanımının Öğrencilerin Anlama Becerisine Etkisi” isimli yüksek lisans tezinin sonucunda film kullanımının öğrencilerin dinleme ve anlama becerisine yönelik ortaya çıkardıkları başarının altını çizmiş ve bu süreçte kullanılabilir bazı etkinlik önerileri sunmuştur.

Yılmaz ve Irşı (2017) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Tv Dizilerinin Kullanımı” isimli çalışmada Türk dizilerinden izletilen bölümler aracılığıyla yabancı öğrencilerin kelime, deyim, atasözü ve dil becerilerinin gelişebileceği belirtilmiştir. Ekmek Teknesi isimli dizi için 10 adet farklı türde etkinlik hazırlanmıştır.

Kalenderoğlu ve Çekici (2017) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde B2 Düzeyinde Türk Filmleriyle Kültür Aktarımı: Neşeli Günler Örneği” isimli makalede filmlerin ait olduğu millete ait kültür izleri taşıdığını belirterek dil ile kültür arasındaki güçlü ilişkiyi açıklamışlardır. Çalışmada Neşeli Günler isimli film aracılığıyla 15 Suriyeli öğrenciye Türk kültürünün fark ettirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın sonucunda bu kültür aktarımının sağlandığı belirtilmiştir.

Kır ve Candemir Özkan (2017) “Deyimlerin ve Kalıplaşmış Sözlerin Reklamlar Yolu ile Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanımı” isimli makalede yabancılar Türkçe öğretiminde deyim, atasözü kalıplaşmış söz öğretimi için kullanılabilir reklamlar tespit

edilmiştir. Bu reklamlar için etkinlikler hazırlanarak bunların sınıf ortamında kullanımı sağlanmıştır. Ayrıca öğrencilere bu öğretim stili hakkında görüşü alınmıştır.

İşcan (2017) “Filmlerle Yabancılar Türkçe Öğretimi” isimli kitabında dil öğretimine, yabancılar Türkçe öğretiminde film kullanımına dair bilgiler vermiştir. Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılabilecek 35 Türk filmi ve 2 dizinin bu alana dair önemine ve konularına yer vermiştir. Ayrıca dört temel beceri için nasıl etkinlikler hazırlanacağına ilişkin etkinlik önerilerinde bulunmuştur.

Erdem (2019) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Çizgi Film Kullanımına İlişkin Öğretici Görüşlerinin İncelenmesi” isimli yüksek lisans tezinde anket yoluyla Yabancılar Türkçe Öğretimi alanında çalışan öğretmenlere ulaşmış onların çizgi film ile Türkçe öğretimi konusundaki fikirlerini tezine aktarmıştır. Tezin sonucunda öğretmenlerin bu yöntemi öğrenciler açısından faydalı bulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Arık ve Çelik (2019) “Türk Dizilerinin Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinde Türkçe Öğrenmeye Etkisi (Kırgızistan Örneği)” isimli çalışmada Orta Asya’da Türk dizilerinin çok fazla izlendiğini, bunun neticesinde Türkçeye ve Türkiye’ye karşı ilginin arttığını belirtmişlerdir. Çalışmada Kırgızistan’daki öğrencilerin hangi dizileri izlediğini ve ne kadar izlediğini sayısal verilerle ortaya koymuştur.

Boztoprak (2019) “Medyanın Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimine Etkisi Ve Kültürel Değerler Aktarımı Bakımından Savaşçı Dizisi Örneği” isimli bildirisinde yazılı materyallerin dil öğretiminde yetersiz kaldığını medyanın dil öğrenim sürecinde kullanılması gerektiğinden bahsetmiştir. Medyadaki videoların derste kullanımıyla dört temel dil becerisinin ve hedef dile ait kültürün öğrenileceğini savunmuştur. Ayrıca çalışmada Savaşçı adlı diziye dair hazırlanan etkinlik önerilerine yer verilmiştir.

Sezen ve Gülerer (2020), yapmış oldukları “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Tv Dizisi Kullanmanın Atasözü ve Deyim Öğretmedeki Etkisi” isimli çalışmada Aslan Ailem dizisinde geçen atasözü ve deyimleri tespit etmişlerdir. Öğrencilerle 5 gün boyunca bunların öğretimine ilişkin çeşitli etkinlikler ve uygulamalar yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda öğretilmesi hedeflenen deyim ve atasözlerinin diziler aracılığı ile daha kalıcı şekilde öğrenildiği tespit edilmiştir.

Yılmaz (2020) tarafından hazırlanan “Film Etkinlikleriyle Yabancılar Türkçe Öğretimi” isimli kitapta filmlerin öğretim tekniğinin ne olduğunu ve yabancılar Türkçe öğretiminde film tekniğinin nasıl kullanılabileceği kitapta yer almaktadır. Bunun yanında derslerde

kullanılabilecek 8 adet filme dair çeşitli etkinlikler yer almaktadır. Yabancılar Türkçe öğretimi alanında daha önceden derslerde kullanılan filmlerin yanı sıra yeni çıkan filmler de farklı etkinliklerle kitaba eklenmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizi açıklanmıştır.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin yabancı öğrencilerin konuşma becerisine etkisi olup olmadığı araştırılmak istendiğinden “karma yöntem” kullanılmıştır. Araştırmada hem nitel verilere hem de nicel verilere ihtiyaç duyulduğundan bu yöntemin seçilmesi uygun bulunmuştur.

Karma Yöntem Jhonson, Onwuegbuzie ve Turner (2007) tarafından şöyle açıklanmıştır: “Karma yöntem araştırması; araştırmacı veya araştırma ekibinin, anlama ve doğrulamanın genişliği ve derinliği amacıyla nitel ve nicel araştırma yaklaşımların bileşenlerini (örnek, nitel ve nicel bakış açıları, veri toplama, analiz ve çıkarım tekniklerinin kullanımı) birleştirdikleri bir araştırma türüdür.”

Baki ve Gökçek (2012) karma yöntemi "çeşitli yöntemler kullanarak olayları bir çerçevede içerisinde sunma, analiz etme ve bir araya getirme süreci" olarak ifade etmiştir.

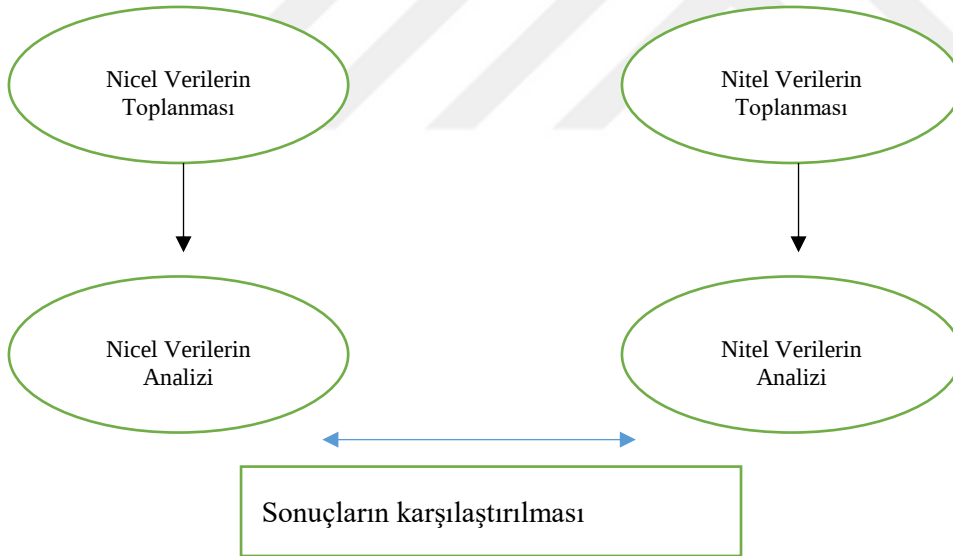
Tashakkori ve Creswell (2007) karma yöntemi araştırmacının önce veri toplaması sonra verileri analiz etmesi ve daha sonra bulgularını aynı çalışma üzerinde hem nitel hem de nicel yöntemle değerlendirmesi şeklinde açıklar.

Creswell ve Plano Clark (2014) karma yöntemi şu şekilde tanımlar: “Tek bir araştırmada veya bir araştırmalar dizisinde hem nitel hem de nicel verilerin toplanmasına, analiz edilmesine ve harmanlanmasına odaklanmalıdır. Temel öncülü, nitel ve nicel verilerin

birlikte kullanımı olup araştırma probleminin tek başına kullanılan herhangi bir yöntemden çok daha iyi bir şekilde anlaşılmasını sağlamaktır”

Nitel ve nicel yöntemlerde olduğu gibi karma yöntem için de literatürde farklı tasarımlar yer almaktadır. Bu çalışma için Creswell (2003) tarafından ortaya konan “Eş zamanlı Üçgenleme” tasarımı kullanılmıştır. Katıtaş (2019) bu deseni şu şekilde açıklar: “Eş zamanlı üçgenleme deseninde, araştırmacı nicel ve nitel aşamaları araştırma sürecinin aynı basamağında eş zamanlı olarak uygular. Bu desende yöntemlere eşit öncelik verilir, analiz sırasında aşamalar birbirinden ayrı tutulur ve sonrasında sonuçlar yorumlama sırasında birleştirilir. Nitel ve nicel verilerin aynı vakitte toplandığı ve farklı zamanlarda analiz edildiği bu desen, araştırma bulgularını sağlamlaştırma ve güvenilirlik kazandırma konusunda yararlıdır (Gökçek, 2014).

Bu çalışmada bir yandan öğrencilerle filmlerin konuşma becerisine etkisi üzerine çalışılırken aynı zamanda öğrencilerle odak grup görüşmesi yapılacağı için bu tasarım uygun görülmüştür.

Şekil 2. Eş zamanlı üçgenleme tasarımı

Araştırmanın nicel boyutunda yarı deneysel desenlerden ön test ve son test eşleştirilmiş kontrol gruplu desen kullanılmıştır. Büyüköztürk (2020) bu deseni şu şekilde açıklar: “Bu deneyde yansız atama kullanılamaz. Desende hazır gruplardan ikisi belli desenler üzerinde eşleştirilmeye çalışılır. Eşleştirilen gruplar seçkisiz olarak atanırlar. Ancak eşleştirme çalışmaya dâhil edilen grupların denk olduğunu garanti etmez”

Öntest-sontest eşleştirilmiş kontrol gruplu desen				
Grup		Öntest	İşlem	Sontest
D (Deney)	M	O ₁	X	O ₃
K (Kontrol)	M	O ₂		O ₄

Şekil 3. Eğitimde bilimsel araştırmalar ve yöntemler. “Öntest - sontest eşleştirilmiş kontrol gruplu desen”, Büyükoztürk, Ş., 2019, Ankara: Pegem.

Levy ve Ellis (2011) mevcut tasarıma dair şunları söyler: “Bu desende araştırmacı dört gözlem gerçekleştirir. Gözlemlerin ikisi deneysel işlemten önce ön test olarak gösterilir. Diğer iki ölçüm deneysel işlemin uygulamasından sonra yapılır ve son test olarak adlandırılır.”

Bu çalışmada hem deney grubu hem de kontrol grubu için B2 seviyesinden 10 öğrenci seçilmiştir. Çalışmanın deney ve kontrol grupları önce cinsiyet değişkenine göre eşleştirilmeye çalışılmıştır. Hem deney hem de kontrol grubundaki kız ve erkeklerin sayısı birbirine eşittir. Her bir grupta 5 kız 5 erkek öğrenci bulunmaktadır. 5 erkek 5 kız şeklinde her iki grup için eşleştirilen denekler seçkisiz yolla deney ve kontrol grubuna atanmıştır.

Araştırmada kontrol ve deney gruplarına ön test, uygulama süreci ve son test sürecinde uygulanan işlemler aşağıdaki çizelgede gösterilmektedir.

Tablo 5

Araştırma Çizelgesi

Grup	Ön Test	İşlem	Son Test
Deney Grubu	1.Konuşma Değerlendirme Ölçeği	1.Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde filmlerin kullanımı	1.Konuşma Değerlendirme Ölçeği 2.Odak Grup Görüşmesi
Kontrol Grubu	1.Konuşma Değerlendirme Ölçeği	1. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konuşma derslerinde geleneksel yöntem	1.Konuşma Değerlendirme Ölçeği

Yabancılar Türkçe öğretiminde film kullanımının yabancı öğrencilerin konuşma becerisine etkisi olup olmadığını tespit etmek için kullanılacak olan konuşma ölçeği ve araştırmacı tarafından uzman görüşü alınarak hazırlanan sorular araştırmanın nicel kısmını oluşturmaktadır. Araştırmanın nitel kısmını ise odak grup görüşmesi oluşturur.

Deney grubundaki öğrencilerle 1 hafta boyunca film ve film etkinlikleriyle ders işlenip, farklı konuşma aktiviteleri yapılmıştır. Kontrol grubundaki öğrenciler ise sadece klasik şekilde kitap aracılığıyla derslerini sürdürmüştür. Her iki grubun ön test ve son test ölçümlerinde “Konuşma Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin film ve film etkinliklerine dair düşünceleri odak grup görüşmesi aracılığıyla toplanmış ve elde edilen veriler belirli kodlar ve temalarla bulgular kısmında konulmuştur.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini üniversitelerin TÖMER kuruluşlarında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmekte olan öğrenciler, araştırmanın örneklemi ise Ankara Gazi Üniversitesi TÖMER’de öğrenim gören B2 düzeyindeki 20 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın hem deney grubunda hem de kontrol grubunda 10 öğrenci bulunmaktadır. Çalışmaya katılan öğrenci gruplarına ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6

Deney Grubu Öğrencileri

Öğrenci	Cinsiyet	Ülke	Yaş
Ö1	E	Mısır	19
Ö2	E	Ürdün	21
Ö3	E	Türkmenistan	22
Ö4	E	Türkmenistan	20
Ö5	E	Irak	23
Ö6	K	Cezayir	19
Ö7	K	İran	21
Ö8	K	Türkmenistan	29
Ö9	K	Somali	23
Ö10	K	Yemen	18

Tablo 7

Kontrol Grubu Öğrencileri

Öğrenci	Cinsiyet	Ülke	Yaş
Ö1	E	Fas	23
Ö2	E	Cezayir	18
Ö3	E	Nijerya	19
Ö4	E	Türkmenistan	21
Ö5	E	Kongo	29
Ö6	K	İran	20
Ö7	K	Türkmenistan	24
Ö8	K	Mısır	19
Ö9	K	Türkmenistan	27
Ö10	K	Irak	19

Verilerin Toplanması

Karma yöntem kullanılan bu çalışmada nitel ve nicel veriler aynı anda kullanılmıştır. Çalışmada nicel veri toplama aracı olarak Konuşma değerlendirme ölçeği ile araştırmacının hazırladığı sorular yer alır. Nitel toplama aracında ise deney grubu öğrencileri ile filmlerin kullanımı konusunda yapılacak olan odak grup görüşmesi yer alır.

Araştırmanın deney grubunda aşağıda yer alan veri toplama araçları kullanılacak olup kontrol grubunda ise sadece klasik yöntemle ders işlenecektir.

Nicel Veri Toplama Araçları

Konuşma değerlendirme ölçeği: Bu ölçek, alan yazındaki ölçekler (MEB, 2006; Sargın, 2006; Lee, 2000; Dunbar, Brooks ve Miller, 2006, Public Schools of North Carolina, 2001) taranarak Sallabaş (2011) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek “Konuşmaya Başlangıç”, “Konuşmanın Gelişme Bölümü”, “Konuşmanın Sonuç Bölümü”, “Beden Dili” ve “Dilin Dış Yapı Unsurlarını Uygulayabilme” 5 ana başlık ve toplam 28 maddeden oluşmuştur (Gün, 2015).

Konuşma ölçeğinin uygulanabilmesi için hem ön testte hem de son testte konuşulacak olan konular seçilecektir. Bu konular öğrencilerin günlük yaşamından, ailesinden, ülkesinden ve herhangi bir konudan bahsetmesini sağlayacak olan sorulardır. Ayrıca bu sorular öğrencinin konuları, kavramları yorumlamasını, kıyaslamasını, eleştirmesini saylayacak olan sorular olacaktır. Kısacası konuşma değerlendirme ölçeğinin uygulanabilmesi için gerekli sorular hazırlanacaktır.

Araştırmacı tarafından hazırlanan sorular: Sorular uzman görüşü alınarak film öncesi ön test olarak ve film sonrası son test olarak hazırlanmıştır. Film öncesinde filmi tahmin etmeye yönelik ve öğrencilerin daha önce izledikleri filmlerle ilgili sorular, film sonrasında ise izlenen filmi değerlendirmeye ve izledikleri diğer filmlerle bu filmi karşılaştırmaya yönelik sorular hazırlanmıştır. Bu sorular sayesinde öğrencinin film öncesinde kullandığı kelimeler ile film sonrası kullandığı kelimeler arasında bir fark var mı yok mu sorusunun cevabı ortaya çıkacaktır. Yani yabancılara Türkçe dersinde film kullanımının öğrencinin konuşma becerisini geliştirip geliştirmediği ortaya çıkacaktır.

Kişisel bilgi formu: Bu form çalışmanın başında her iki gruptaki öğrencilerin kişisel özelliklerini tespit için hazırlanmıştır. Öğrencilerden cinsiyet, yaş, ülke, ana dil ve bilinen yabancı diller hakkında bilgi istenmiştir.

Nitel Veri Toplama Araçları

Odak Grup Görüşmesi: Uygulama bittikten sonra deney grubu öğrencileriyle birlikte derslerde film kullanımına yönelik öğrencilerin görüşleri alınacaktır. Odak grup görüşmesinde katılımcıların bir grup halinde ve birbirlerinin sorularına verdikleri cevapları duyacak şekilde oturması sağlanır. Diğer cevapları duyduklarında, çoğunlukla, aslında söyleyeceklerinden başka ek yorumlar yaparlar. Aynı fikirde olabilirler veya olmayabilirler. Görüş birliği ne gerekli ne de arzu edilen bir şeydir. Hedef, katılımcıların diğerlerinin görüşlerini duyabildiği ve buna göre kendi görüşleri üzerine düşünebildiği sosyal bir ortamda, insanların bir konu ya da konular hakkında gerçekten ne düşündüklerini kavramaktır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014).

Uygulama Aşaması

Araştırma verileri 2020-2021 yılı eğitim öğretim yılı bahar döneminde Gazi Üniversitesi'nde öğrenim gören B2 seviyesindeki öğrencilerle film ve film etkinlikleri aracılığıyla yapılan 5 günlük bir çalışma sonucunda toplanmıştır. Çalışmanın uygulamasına 10 deney grubu ve 10 kontrol grubu olmak üzere 20 öğrenci katılmıştır. Çalışma öncesi gerekli izinler alınmıştır. Çalışma salgın döneminde gerçekleştirildiği için uygulama uzaktan eğitim yoluyla yapılmıştır. Çalışma öncesi öğrencilere gerekli bütün bilgilendirmeler yapılmıştır.

Çalışmada deney grubuna bizzat araştırmacı tarafından film etkinlikleri aracılığıyla konuşma dersleri işlenmiştir. Kontrol grubunda ise öğretmenler tarafından klasik şekilde konuşma dersleri sürdürülmüştür.

Araştırmanın uygulamasından önce ön testte öğrencilere sorulacak olan soruların hazırlanmasında mevcut ders kitapları incelenmiştir. Soruların hazırlanmasında uzmanların görüşü alınmıştır. Uzmanlardan her soruyu 100 puan üzerinden değerlendirmeleri istenmiştir. 50 puanın altında kalan sorular çalışmada kullanılmamıştır. Sorular B2 seviyesine yönelik farklı konularda öğrencinin konuşma seviyesini ölçen sorulardır. Hem ön testte hem de son testte bu sorulardan bazıları her iki gruba da sorulmuştur. Ön ve son testte

öğrencilerin birbirlerinin cevaplarını duymamasına dikkat edilmiştir. Sorulara verilen cevaplar araştırmacı tarafından Konuşma Değerlendirme Ölçeği'ne göre değerlendirilmiştir.

Uzmanlar tarafından yüksek puan verilip seçilen, ön test ve son test aşamasında sorulan sorular:

Tablo 8

Ön Test ve Son Test Soruları

1.	Sosyal medyanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?
2.	Ailenizle mi yoksa arkadaşlarınızla mı tatile gitmeyi istersiniz? Neden?
3.	Yeni bir ülkede yaşamının zorlukları nelerdir?
4.	Geleceğe dair planlarınız neler?
5.	Ne tür filmler veya diziler izliyorsunuz? Sevdiğiniz bir film veya diziyi anlatabilir misin?
6.	Sizin için arkadaşlık nedir? İyi bir arkadaş nasıl olur?
7.	Şu ana kadar hayatınızın en mutlu anı neydi?
8.	Büyük bir şehirde mi, yoksa küçük bir şehirde mi yaşamayı tercih ederdiniz? Neden?
9.	Sizce çok okuyan mı yoksa çok gezen mi daha çok şey bilir? Neden?
10.	Fobiniz var mı? En çok nelerden korkarsınız? Niçin?
11.	Güçlü ve zayıf yönleriniz nelerdir?
12.	Bir filmi televizyonda mı, internette mi yoksa sinemada mı izlemeyi tercih edersin? Niçin?
13.	Son zamanlarda izlediğiniz bir filmi anlatabilir misin?
14.	Ne tür kitaplar okumayı seversiniz? Sevdiğiniz bir kitabı anlatabilir misin?
15.	Sizce dünyadaki en zor ve en rahat meslek nedir? Niçin?
16.	Okumanın faydaları nelerdir?
17.	Yeni bir dil öğrenmenin zorlukları nelerdir?
18.	Teknolojinin olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?
19.	Dünyadaki en faydalı buluş sizce nedir? Niçin?
20.	Hangi ülkeyi gezmek istersiniz? Niçin?
21.	Sizce eğitimde uzaktan eğitim mi yoksa yüz yüze eğitim mi daha faydalıdır? Niçin?
22.	Alışveriş yaparken, yeni bir şey satın alırken nelere dikkat edersiniz?
23.	Yabancı bir ülkede eğitim almanın veya çalışmanın zorlukları nelerdir?
24.	Yaşamış olduğunuz ilginç bir anınızı anlatır mısınız?

Her iki gruba yapılan testin ardından deney grubunda araştırmacı tarafından film etkinlikleri uygulanmaya başlanmıştır. Her öğrencinin etkinliğe katılmasına dikkat edilmiştir. İlk olarak öğrencilere film etkinliklerinin yer aldığı çalışma sayfaları dağıtılmıştır.

İzletilecek olan filmin tercih edilmesinde farklı sebepler bulunmaktadır. Örneğin filmin içerisinde kötü sahnelerin yer almaması, filmin Türkiye'nin havacılık alandaki başarısını, Türk pilotlarının hayat hikâyesini yabancı öğrencilere sunması, filmin Türkçenin farklı söyleyiş biçimlerini sunması bakımından tercih edilmiştir.

Öğrenciler 1. etkinlikte izleyecekleri filmi; filmin görselleri, fragmanı, oyuncularını aracılığıyla tahmin etmeye çalışmışlardır. Ardından filmin tamamı kesintisiz izlenmiştir. Film izlenirken öğrencilere filmde geçen bazı kelimelere dair bir kelime kağıdı verilmiştir.

Filmin izlenmesinden sonra 2. etkinlikte filmde geçen kelimelerin bazılarını öğrenciler birbirlerine açıklamışlardır. Anlaşılmayan kelimeler sözlük aracılığıyla ifade edilmiştir. Ayrıca bu kelimelere ilişkin her öğrencinin örnek bir cümle söylemesi istenmiştir.

3. etkinlikte filmde geçen diyalogların bir kısmı boş bırakılmıştır, bu diyaloglardaki boşlukların öğrenciler tarafından doldurulması istenmiştir. Araştırmacı öğrencileri bir araya getirerek karşılıklı olarak bu diyalogları canlandırmalarını istemiştir.

4. etkinlikte metnin anlaşılmasına ve yorumlanmasına yönelik sorular öğrenciler tarafından sözlü olarak cevaplanmıştır. Bazı sorularda öğrencilerin birbirleriyle tartışma ortamına girmesine izin verilmiştir.

5. etkinlikte araştırmacı tarafından seçilen filmin bazı kısa bölümler öğrencilere izletilmiştir. Bu sahnelerdeki olayların öğrenciler tarafından sözlü olarak özetlenmesi istenmiştir. Öğrenciler bu etkinlikte birbirlerine yardımcı olarak işbirliği yapmışlardır.

6. etkinlikte filmin genel akışı ve olayları karışık olarak tahtaya yazılmıştır. Bu olayların öğrenciler tarafından sıraya konulması istenmiştir.

7. etkinlikte araştırmacı tarafından seçilen bazı sahneler yeniden izlenmiştir. Bu sahnelerde öğrencilerin kendilerini sahnedeki kahramanın yerine koyması istenmiştir. “Siz bu kahramanın yerinde olsanız ne yapardınız?” sorusu ile öğrencilerin filmdeki kahramanla duygudaşlık kurması ve farklı kelimelerle cümleler kurması sağlanmıştır.

8. etkinlikte öğrencilerin filme dair genel görüşlerini, eleştirilerini, beğenilerini sözlü olarak açıklamaları istenmiştir. Deney grubuyla yapılan son çalışma ise “Odak Grup Görüşmesi” olmuştur. Bu görüşmede öğrencilerin filmler aracılığıyla ders işlemeye dair görüşleri alınmıştır. Deney grubunda bu çalışmalar yapılırken kontrol grubunda ise klasik yöntemle dersler işlenmiştir. Her iki gruba yapılan son testin ardından uygulama sonlanmış, verilerin analizine geçilmiştir.

Verilerin Analizi

Nicel Verilerin Analizi

Araştırmada hem deney hem de kontrol gruplarının ön test ve son test sonuçları bulgular kısmında yer alacaktır.

Değişkenlerin normal dağılıma uyup uymadığı Kolmogorov-Smirnov testi ile test edilmiştir ve normal dağılıma uyan değişkenler ortalama ve standart sapma değerleri ile verilmiştir. İki grup arasındaki farkların analizinde “Bağımsız Örneklem t-Testi” kullanılmıştır. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics 22.0 programında yapılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 alınmıştır.

Araştırmada Sallabaş (2011) tarafından geliştirilen konuşma ölçeği kullanılmıştır. Bu konuşma ölçeğinin güvenirlik analizi şu şekildedir:

Bu çalışma grubu için kullanılan Konuşma Becerisini Değerlendirme Ölçeği’nin iç tutarlılık katsayısı $Cra = 0,878$ olarak hesaplanmıştır.

Güvenirlik katsayısı; $0,60\alpha \leq 0,80$ ise ölçek güvenilir, $0,80\alpha \leq 1,00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir. Elde edilen Cra Katsayıları kullanılan ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir.

Nitel Verilerin Analizi

Odak grup görüşmesinden toplanacak olan nitel verilerin analizinde içerik analizinden yararlanılacaktır. Araştırmacılar çalışmadan çıkan kelime, kavram ve düşünceleri belli başlıklar altında toplar, ilişkilendirir ve bu mesajlara ilişkin çıkarımlarda bulunurlar (Büyüköztürk, vd., 2012).

İçerik analizinde temel amaç, görüşme sürecinde toplanan verilerden birbirine benzeyenleri belirli temalar altında bir araya getirmek ve bunları düzenli bir şekilde sunmaktır. Bu süreçte öncelikle verilerin kodlanması, daha sonra elde edilen kodların sınıflandırılarak bu kodları en iyi şekilde açıklayan temaların oluşturulması, verilerin belirlenen kodlar ve temalara göre düzenlenmesi ve yorumlanması basamakları izlenir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

İçerik analizi belli başlı konuların sistemsal ve taraf olmadan ortaya konmasını amaçlayan bir analiz tekniğidir (Stone, 1966).

Devamlı, mantıklı ve tekrar edebilen verilere birkaç düzenli kural bütünüyle ulaşmayı hedefleyen analize içerik analizi denir (Weber, 1989). Bu analiz modelinde tarafsızlık ve sistematik yollarla veriye ulaşma esas alınır. Araştırmacıların ulaştıkları verilerin doğruluğu, geçerliği saptanır. Bu analiz yönteminde araştırmacıların bilime yönelik bir rapor elde etme imkânı sağlanır. Toplanan mesajların bilimsel yönden geçerliği çözümlenir (Holsti, 1969).

İçerik analizi birbirine benzeyen görüşlerin belli kodlar altında bir araya getirilerek sınıflandırılma işlemidir. İçerik analizinde ilk olarak toplanan veriler kodlanır, sonrasında oluşturulan kodlar sınıflandırılır, ilgili kodlarla uyuşan temalar isimleri oluşturulur ardından bu veriler araştırmacı tarafından yorumlanarak düzenlenir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Film ve filmler aracılığıyla yapılan uygulamaya dair öğrencilerden alınan görüşler içerik analizi ile kodlanmıştır. Kodlanan verilerin temaları şu şekildedir: “Öğretim Yöntemi”, “Film Yöntemine Karşı Tutum”, “Uygulamanın İşlevselliği”, “Uygulamanın Zorlukları”

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu kısımda yer verilen nicel ve nitel bulgular araştırmanın alt problemlerindeki sorulara göre incelenip çözümlenmiştir. Nicel veriler deney ve kontrol gruplarına göre incelenip tablolarda belirtilmiştir. Ayrıca verilerin sonuçları tablolar halinde özetlenerek, yorumlanmıştır. Nitel verilerin analizinde ise alt problemdeki soru dikkate alınarak öğrencilerle yapılan odak grup görüşmesi kategorileştirilmiştir. Bu kategorilere ilişkin veriler tablolar halinde özetlenmiştir.

Nicel Araştırmalara Dair Bulgular

Bu bölümde deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test sonuçlarının farklılıklarına dair bulgulara yer verilmiştir.

Deney ve kontrol gruplarının ön testleri arasındaki fark tablo 9'da gösterilmiştir.

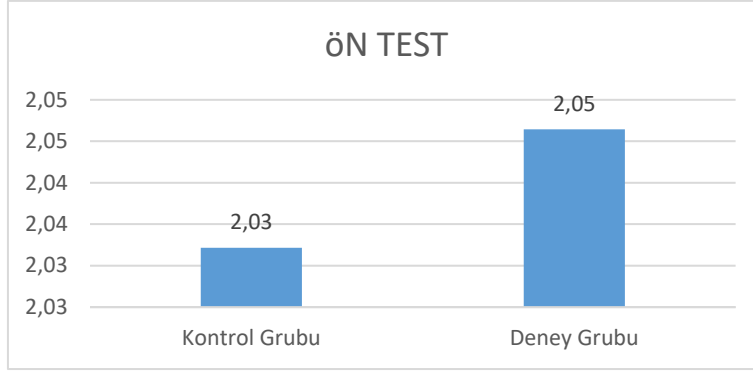
Tablo 9

Araştırma Kapsamında Yer Alan Kontrol ve Deney Gruplarındaki Katılımcıların Konuşma Becerisini Değerlendirme Ölçeğinden Aldıkları Ön Test Puanlarının Karşılaştırılması

Ön Test	N	Ortalama	Standart Sapma	sd	t	p değeri
Kontrol Grubu	10	2,03	0,135	18	-0,152	0,881
Deney Grubu	10	2,05	0,265			

p<0,05, Bağımsız Örneklem t-Testi

Araştırma kapsamında yer alan deney ve kontrol gruplarındaki katılımcıların konuşma becerisini değerlendirme ölçeğine ilişkin ön test puanları arasında anlamlı farklılık yoktur. ($p>0,05$)

Şekil 4. Kontrol ve deney grubunun ön test puanlarına göre grafiği

Kontrol grubunda yer alan katılımcıların ön test puan ortalamaları 2,03, deney grubunda yer alan katılımcıların ön test puan ortalamaları ise 2,05'dir. Deney ve kontrol grubunun ön test sonuçları arasındaki farkın 0,02 (2,05-2,03) olduğu görülmektedir. Tablo 1'de elde edilen bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre 0,02 puanlık bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Deney ve kontrol gruplarının son testleri arasındaki fark tablo 10'da gösterilmiştir.

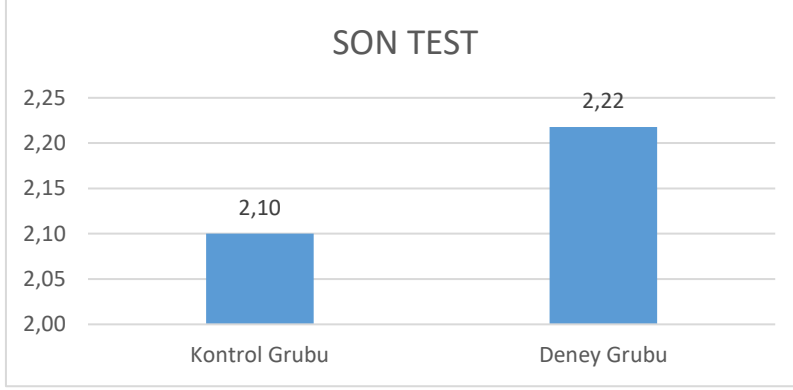
Tablo 10

Araştırma Kapsamında Yer Alan Kontrol ve Deney Gruplarındaki Katılımcıların Konuşma Becerisini Değerlendirme Ölçeğinden Aldıkları Son Test Puanlarının Karşılaştırılması

Son Test	N	Ortalama	Standart Sapma	sd	t	p değeri
Kontrol Grubu	10	2,10	0,136	18,000	-1,265	0,222
Deney Grubu	10	2,22	0,262			

p<0,05, Bağımsız Örneklem t-Testi

Araştırma kapsamında yer alan deney ve kontrol gruplarındaki katılımcıların konuşma becerisini değerlendirme ölçeğine ilişkin son test puanları arasında anlamlı farklılık yoktur. (p>0,05)

Şekil 5. Kontrol ve deney grubunun son test puanlarına göre grafiği

Kontrol grubunda yer alan katılımcıların son test puan ortalamaları 2,10, deney grubunda yer alan katılımcıların son test puan ortalamaları ise 2,22'dir. Deney ve kontrol grubunun son test sonuçları arasındaki farkın 0,12 ($2,22-2,10$) olduğu görülmektedir. Tablo 2'de elde edilen bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre 0,12 puanlık bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Nitel Araştırmalara Dair Bulgular

Film ve filmler aracılığıyla yapılan uygulamaya dair öğrencilerden alınan görüşler içerik analizi ile kodlanmıştır. Kodlanan verilerin temaları şu şekildedir : “Öğretim Yöntemi”, “Film Yöntemine Karşı Tutum”, “Uygulamanın İşlevselliği” “Uygulamanın Zorlukları”

Tablo 11'de Öğretim yöntemi temasına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 11

Öğretim Yöntemi Teması

Görüşmede Yer Alan Soru ve Cevaplar	Kodlama	Tema
Soru: Derslerde konuşma becerinizi geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?		
Ö1 Arkadaşlarla konuşuyoruz, pratik yapıyoruz. Yeni kelimeler kullanıyoruz. Türk diziler izliyoruz.	Arkadaşla Konuşma Dizi İzleme	Öğretim Yöntemi
Ö2 Öğretmen hikâye anlatıyor sonra duruyor biz hikâyeyi tahmin ediyoruz, hikâye devamında ne olacak konuşuyoruz. Dinleme yapıyoruz onun hakkında konuşuyoruz.	Yazılı ve Sesli Metinleri Yorumlama	Öğretim Yöntemi
Ö3 Konuşma etkinlik yapıyoruz. Bir konu hakkında konuşuyoruz. Herkes sevdiği şeyleri anlatıyor. Bazen öğretmen farklı konularda soru soruyor, biz cevaplıyoruz.	Sözlü Anlatım Soru Cevap	Öğretim Yöntemi
Ö5 Kitaptan hikâyeler okuyoruz sonra da kısaca anlatıyoruz.	Metin Özetleme	Öğretim Yöntemi
Ö6 Video izliyoruz video hakkında konuşuyoruz, yorum yapıyoruz.	Video İzleme	Öğretim Yöntemi
Ö7 Bir konu hakkında sunum yapıyoruz, herkes bir konuya çalışıyor, sunum yapıyor. Bu konuyu tartışıyoruz.	Sunum Yapma	Öğretim Yöntemi
Ö9 Türk filmi izliyoruz ve konuşuyoruz, bu film hakkında konuşuyoruz. Öğretmen soru soruyor biz cevaplıyoruz.	Film İzleme	Öğretim Yöntemi
Ö10 Ben Türk dizileri izliyorum. Türk şarkıları dinliyorum. Sevdığım cümleleri tekrar ediyorum. Bilmediğim kelimelerde sözlüğe bakıyorum.	Dizi İzleme Şarkı Dinleme	Öğretim Yöntemi

Yapılan görüşmede öğrencilerin Türkçe konuşma becerilerinin gelişiminde arkadaşla konuşma, yazılı ve sesli metinleri yorumlama, soru cevap, sözlü anlatım, metin özetleme, şarkı dinleme ve sunum yapma gibi çeşitli etkinlikler yaptığı aktarılmıştır. Bunun yanında çalışmaya katılan bütün öğrencilerin hem ders içi hem de ders dışında Türk dizi ve filmler yardımıyla konuşma becerilerini geliştirmeyi amaçladıkları belirtilmiştir. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin filmlerle ders işleme ve ders aktivitelerine uyum sağlama konusunda başarılı olabilecekleri ve yabancılik çekmeyecekleri söylenebilir.

Tablo 12

Film Yöntemine Karşı Tutum

Görüşmede Yer Alan Soru ve Cevaplar	Kodlama	Tema
Uygulama öncesi filmler aracılığıyla ders işleme tekniğine karşı bakışınız nasıldı?		
Ö1 Filmleri ve dizileri seviyorum ve evde Türkçe konuşmamı geliştirmek için izliyorum. Çevrimiçi derste film izlemek ilginç olacak diye düşündüm. Dersi merak ettim.	Beğeni Merak	Tutum
Ö2 Çok heyecanlandım. Bence güzel kelimeler öğreneceğiz. Filmler bizim konuşmamızı geliştirecek, dedim.	Heyecan Beklenti	Tutum
Ö3 Güzel fikir olabilir ama filmler iyi anlamak lazım ve uzaktan eğitim için zor olabilir. İnternet iyi olmalı.	Kararsızlık	Tutum
Ö4 Çok sevindim ve heyecanlandım. Ben hep Türk dizi izliyorum. Türk filmlerle Türkçe öğrenmek çok güzel olacak ve çevrimiçi dersler sıkıcı olmayacak.	Heyecan Beğeni	Tutum
Ö6 Filmlerde hızlı konuşuyorlar bazen anlamıyorum o yüzden alt yazılı izliyorum. Sözlük olmadan bu filmi de anlayamam, dedim.	Endişe Ön yargı	Tutum
Ö7 Türk filmleri çok seviyorum ve hep izliyorum. Yeni Türkçe kelimeler öğreniyorum. Telaffuzum geliyor. Dersteki filmi merak ettim. Neler yapacağız diye düşündüm.	Beğeni Merak	Tutum
Ö8 Dersler sıkıcı ama filmler çok zevkli ve öğretici olabilir. Ama filmlerle nasıl ders işlenecek bilmiyorum çünkü çevrimiçi derste bazen internet sorunu var.	Beğeni Kararsızlık	Tutum
Ö10 Filmler çok uzun, dersler kısa bu yüzden dersler uzuyor. Dersleri film değil kitap ve defterle işlemeliyiz. Filmleri evde izlemeliyiz.	Beğenmeme	

Film yöntemine karşı tutum başlığı içerisinde incelenen yorumlara bakıldığında öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun uygulamaya karşı istekli olduğu görülmektedir. Filmin tamamının iki parça halinde ayrı günlerde izlenmesi öğrenciler için biraz sıkıcı geçtiği söylenebilir. Özellikle film, uzaktan eğitim yoluyla izlendiği için bağlantı sorunu yaşayan öğrenciler için sıkıcı hale gelmiştir. Ancak yine de öğrencilerin film izlemeye ve film etkinliklerini dinlemeye yönelik çabaları araştırmacı tarafından dikkatle gözlenmiştir. Başlangıçta sessiz olan öğrencilerin bu görüşmede fikirlerini daha açık belirttiği gözlenmiştir.

Tablo 13

Uygulamanın İşlevselliği

Görüşmede Yer Alan Soru ve Cevaplar	Kodlama	Tema
Film etkinlikleriyle ders işlemenin konuşma becerinize neler kazandırdığını düşünüyorsunuz?		
Ö1 Artık daha özgüvenli konuşuyorum. Konuşmamda endişe etmiyorum. Beden dilimle konuşuyorum. Beden dilim konuşmama yardım ediyor.	Kendine güven Beden dili	İşlevsellik
Ö2 Yeni kelimeler öğrendim ve bu kelimeleri nasıl kullanacağımı öğrendim. Nefes kontrol öğrendim.	Kelime Nefes kontrolü	İşlevsellik
Ö3 Kelimleri nasıl telaffuz edeceğimi öğrendim ve nasıl cümle kuracağımı öğrendim. Konuşmamda kelimeleri daha rahat hatırlıyorum. Heyecanlanmam azaldı.	Telaffuz Kelime hatırlama Kendine güven	İşlevsellik
Ö4 Filmi nasıl özetleyeceğimi ve konuşmayı nasıl planlayacağımı öğrendim. Nelere dikkat edeceğimi biliyorum.	Özetleme Konuşma hazırlığı	İşlevsellik
Ö5 Farklı kelime ve deyim öğrendim. Bunlarla cümle kurdum. Artık daha rahat konuşuyorum. Hatalardan korkmuyorum. Dışarıda güzel konuşuyorum.	Kelime Kendine güven	İşlevsellik
Ö6 Dersler bazen çok sıkıcı olduğu zaman filmlerle Türkçe öğrenmek çok güzel oldu. Filmlerle nasıl Türkçe öğreneceğimi anladım. Kısa film sahnelerini nasıl anlatacağımı öğrendim. Filmle konuşma pratiği yapmayı öğrendim. Dersler daha zevkli oldu.	Konuşma pratiği Özetleme Çalışma yöntemi Derse ilgi	İşlevsellik
Ö7 Filmle ders daha zevkli oldu, hatalarımızı öğrendik bundan sonra ne yapmayacağımı öğrendim. Türkçe gramer tekrar ettik. Arkadaşlarla film hakkında konuştuk ve tartıştık.	Hataları düzeltme Dil bilgisi Karşılıklı konuşma	İşlevsellik
Ö8 Film izlediğim sırada nasıl not tutmalıyım onu öğrendim. Bilmediğim kelime olursa cümleyi anlamayı öğrendim. Konuşmamda örnekler vermeye çalıştım. Filmler sayesinde konuşma pratiği yaptık. Kısa konuşmuyorum ve örnekler veriyorum.	Not tutma Konuşma pratiği Açıklama	İşlevsellik
Ö9 Kelimleri daha iyi telaffuz ediyorum. Daha çok anlatıyorum. Heyecanlanmıyorum çünkü çok pratik yaptık ve konuştuk.	Telaffuz Konuşmada rahatlık	İşlevsellik
Ö10 Biraz kelime öğrendim ve günlük hayattaki iletişimi öğrendim. Konuşmaya nasıl başlıyorum ve konuşmayı nasıl bitiriyorum öğrendim.	Kelime İletişimin kuvvetlenmesi	İşlevsellik

Uygulamanın işlevselliği başlığı içerisinde incelenen öğrenci yorumlarına bakıldığında öğrencilerin büyük bir çoğunluğu film yöntemiyle ders işlemenin konuşmalarını geliştirdiği düşünüyor. Ayrıca yorumlarda öğrenciler; kendilerine güvenle konuştuklarını, yeni kelimeler öğrendiklerini, kelime telaffuzlarının düzeldiğini, özetleme yeteneklerinin geliştiğini, iletişimlerinin kuvvetlendiğini, konuşmalarını beden dilleriyle desteklemeyi

öğrendiklerini ve iletişimlerinin kuvvetlendiğini düşünüyorlar. İlâveten uygulama öncesi derste aktif olmayan öğrencilerin odak grup görüşmesinde kendilerini daha rahat hissettiği ve hata yapma korkusu olmadan konuşmaya çalıştığı araştırmacı tarafından gözlenmiştir.

Tablo 14

Uygulamanın Zorlukları

Görüşmede Yer Alan Soru ve Cevaplar	Kodlama	Tema
Filmi izlerken veya konuşma etkinliklerini yaparken ne tür zorluklarla karşılaştınız?		
Ö1 Film biraz uzundu biraz sıkıldım.	Sıkılma	Zorluk
Ö2 Wifi iyi olmadığı için bazı cümleleri duymadım. Bazı kelimeleri anlamadım.	İnternet sorunu	Zorluk
Ö3 Etkinliklerde öğretmeni tam duymadım. Öğretmenin sorulara hızlı cevap veremedim.	İnternet ve ses sorunu Hızlı cevap verememe	Zorluk
Ö4 İnternette dolaylı film geç geliyor bazı yerleri duymadım. Etkinlik yaptığımızda öğretmeni tam anlamadım. Bazı konuşmaları ve olayları anlamadım.	Anlayamama İnternet sorunu	Zorluk
Ö5 Film ve etkinlikler uzun sürdü, son bölümü anlayamadım. Türkçe altyazı izlediğim için hep yazı okudum filmi izleyemedim. Dikkatim dağıldı.	Dikkat kaybı Yorgunluk	Zorluk
Ö6 Bilgisayardan dinlemek ve konuşmak zor oldu. Hızlı konuşmaları anlamadım.	Etkinlik zorluğu Anlayamama	Zorluk
Ö7 Zorluk yaşamadım ama bazen sesler gitti. Teknik sorun oldu. Öğretmen soruları için biraz çok düşündüm. Zaman çok geçti. Hemen cevap veremedim.	Teknik problem Hızlı cevap verememe	Zorluk
Ö8 Etkinlikler biraz zordu ve uzundu, filmde bazı zor kelimeler var. Filmin bazı yerini anlamadım.	Etkinlik zorluğu Anlayamama	Zorluk
Ö9 Filmi bazen duymadım ve bazen hızlı konuştular ne dediler bilmiyorum. Filmde farklı ve zor kelimeler var, onları bilmiyorum. Bazı cümleleri anlamadım.	Anlayamama Zor kelimeler	Zorluk
Ö10 İnternette dolaylı film bazen dondu. Filmde bilmediğim kelimeler var. Sözlüğe bakmak istedim ama filmi durduramadım o yüzden bakamadım. Kelime bilmiyorsan cümleleri anlamıyorsun.	İnternet sorunu Zor kelimeler Anlayamama	Zorluk

Uygulamanın zorlukları başlığı içerisinde incelenen öğrenci yorumlarına bakıldığında uygulamanın uzaktan yapılması nedeniyle internet ve teknik problemlerinin çokça yaşandığı tespit edilmiştir. Bazı öğrencilerin özellikle film izleme aşamasında ses ve görüntünün geç gelmesi nedeniyle filmi anlaması güçleşmiştir. Yine bazı öğrenciler filmdeki konuşmaların hızlı olduğunu, bazı kelimeleri bilmedikleri için filmin bazı yerlerini anlamadıklarını

belirtmişlerdir. Öğrencilerden bir tanesi filmi Türkçe altyazıyla izlemeye uyum sağlayamadığını ve dikkatinin dağıldığını belirtmiştir. Etkinlik sırasında ise bazı sorularda öğrencilerin öğretmeni duymadığı bu nedenle zaman kaybının olduğu görüşmede aktarılanlar arasındadır.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularından elde edilen istatistiksel bilgilerin sonuçlarına ve çalışmanın genel sonuçlarına yer verilecektir. Çalışmanın sonuçlarının ardından yabancılara Türkçe öğretiminde film kullanımının yabancı öğrencilerin konuşma becerisine etkisi konusunda, bu alanda çalışan uzman kişilere bazı öneriler sunulacaktır.

Sonuç

Türkçe geniş bir coğrafyada konuşulan köklü bir dildir. Türkçe öğretimi her ne kadar geçmiş zamanlara dayandırılrsa da Türkçenin yabancılara öğretimi konusundaki sistemli materyal ve bilimsel çalışmalar son yıllarda hız kazanmıştır.

Konuşma becerisi dil öğrenmede gelişmesi en zor olan becerilerden biridir. Konuşan kişinin bildiği kelimeleri hedef dildeki dil bilgisi kurallarına uygun ve kendi içerisinde anlamlı cümlelere dönüştürebilmesi gerekmektedir. Diğer beceriler (okuma, yazma, dinleme) den farklı olarak konuşan kişiyi daha fazla aktif kılan konuşma becerisinin gelişmesi için farklı öğrenme yöntemlerine ihtiyaç duyulduğu birçok araştırmacı tarafından ifade edilmektedir (Uzzaman ve Roy, 2015).

Konuşma becerisinin gelişiminde filmlerden yararlanma, öğrencilerin kendilerini korkmadan, utangaçlık göstermeden ifade edebilmelerine de yardımcı olur. Dilin bağlamından hareketle basit ve anlaşılır şekilde konuşabilmelerine yardımcı olur. Filmde geçen olaylar, diyaloglar aracılığıyla kendilerini nasıl ifade edebilecekleri hakkında çeşitli yollar öğrenirler. Bunun yanı sıra filmler; öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirir, onlara

hedef dilin kültürü hakkında çeşitli bilgiler sunar, derse ve dile karşı motivasyonları yükselir (Qiu, 2017).

Bu çalışmada ise yabancılara Türkçe öğretiminde film kullanımının yabancı öğrencilerin konuşma becerisine etkisi olup olmadığı tespit edilmek istenmiştir.

Çalışmada deney ve kontrol gruplarına seçilen B2 seviyesindeki 20 öğrenciye öncelikle bir ön test yapılmıştır. Bu ön testteki konuşma soruları uzman görüşü alınarak hazırlanmıştır. Testin ardından deney grubuyla “Hürkuş: Göklerdeki Kahraman” filmi izlenip bu filme dair çeşitli film etkinlikleri 5 gün boyunca deney grubuyla uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise dersler geleneksel şekilde sürmüştür. Her iki sınıfta da yapılan 5 günlük çalışmanın ardından iki gruba son bir test daha yapılmıştır. Bu testin sonucunda film etkinlikleriyle derslerin işlendiği deney grubunun kontrol grubundan daha başarılı olduğu görülmüştür. Ancak bu başarının istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Bu anlamlı olmayan sonucun sebebinin uygulamanın uzaktan yapılması olabileceği tahmin edilmektedir. Çünkü uygulamanın uzaktan yapılması sebebiyle öğrencilerin internetten kaynaklı bazı problemler yaşadığı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin filmin bazı kısımlarında geçen kelimeleri anlamadığı gözlenmiştir. Etkinliklerde ise bazı öğrencilerin cevap vermek istemediği, hata yapma korkusuyla soruları cevaplamaktan kaçındığı görülmüştür. Ancak filmi anlamaya dayalı soru etkinliklerinde ise öğrencilerin filmin bağlamından hareketle filmin konusunu, karakterlerini anladığı ve etkinlik sorularının çoğunu doğru cevapladığı görülmektedir. Filmin altyazılı izlenmesinin bazı öğrencileri olumsuz yönde etkilediği düşünülmektedir. Bu öğrencilerin sadece yazılara odaklandığı ve filme odaklanamadığı araştırmacı tarafından belirtilmektedir. Araştırmanın sonunda öğrencilerin film yöntemine karşı görüşleri alınmıştır. Birçok öğrencinin günlük hayatında zaten Türk filmlerini izlediği ancak filmlere dair hiçbir etkinlik yapmadığı anlaşılmıştır. Oysaki film yöntemi tek başına film izleyerek dil öğrenilmesi anlamına gelmez. Film izleme öğretmenin planladığı etkinliklerle desteklenmelidir (Şimşek, 2016).

Çalışma sonunda film etkinlikleri aracılığıyla utangaç ve içine kapanık öğrencilerin sınıftan ve öğretmenden çekinmeyerek kendini daha rahat ifade ettiği görülmüştür. Ayrıca çalışma sonucunda öğrencilerin -filmin ve etkinliklerin etkisiyle- konuşmalarını beden dilleriyle destekledikleri, göz teması kurdukları, duruşlarının düzeldiği, daha işitilebilir bir ses tonuyla konuştukları ve cümlelerdeki vurgulamalara dikkat ettikleri görülmüştür.

Çalışma sonunda öğrencilerin film aracılığıyla filmdeki kelimeleri öğrendiği ancak bu kelimeleri son testte sorulan sorularda kullanamadıkları anlaşılmıştır. Bu kelimelerle cümle kurma konusunda sorun yaşayan öğrencilerin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin tahmin etme, yorum yapma, izlenimlerini ifade etme gibi konuşma becerilerini kullandığı bu durumlarda öğrencilerin yeni kelimeler bulmakta zorlandığı ve sık sık duraksadığı görülmüştür.

Son test sonuçlarına bakıldığında deney grubundaki öğrencilerden dördünün film aracılığıyla yapılan etkinliklerle konuşmaya başlama ve konuşmayı uygun ifadelerle bitirme konusunda ilerleme kaydettiği görülmüştür. Buna rağmen deney grubundaki öğrencilerden altısının film çalışmasının ardından yapılan son testteki konuşmalarında konu bütünlüğünü sağlayamadıkları, konu hakkında günlük hayattan örnek veremedikleri, ana düşüncüyü yansıtamadıkları görülmektedir. Yani öğrencilerin konuşmanın gelişme bölümünde konuşma tutarlılığını sağlayamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yine deney grubundaki öğrencilerin yedisinde kelime telaffuzunda gelişme saptanmamıştır. Bunun nedeninin etkinliğin uzaktan yapılması, bazı öğrencilerde yaşanan bağlantı sorunu, uygulama süresinin kısa olması, öğrenci sayısının az olması olduğu düşünülmektedir.

Yabancılar Türkçe öğretiminde film kullanımının konuşma becerisine etkisinin incelendiği bu çalışmada filmlerin deney grubundaki öğrencilerin konuşma becerisini artırdığı görülmüştür. Ancak istatistiksel olarak bu artışın anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak buna rağmen deney grubunda filmlerle etkinlik yapan öğrencilerin başarısı, kontrol grubunda klasik şekilde ders alan öğrencilere göre % 1,265 daha yüksektir. Film kullanımının yüz yüze olduğu ve daha fazla zamanın ayrıldığı bir ders ortamında deney grubundaki öğrencilerin konuşma becerisinin daha da artıracakları düşünülmektedir. Canlandırma, sesli okuma, tartışma, rol yapma gibi öğrencilerin birbirleriyle daha çok etkileşime geçebileceği etkinliklerin yapılması öğrencilerin konuşma becerisini daha çok geliştirecektir. Uzaktan eğitimle yapılan film çalışmasında öğrencilerin filmin uzunluğu, bağlantı sorunları, kelimeleri bilememe, sürekli sözlüğe bakma isteği, sürekli altyazıyı okuma gibi sebeplerden dolayı filme tam anlamıyla konsantre olamamaları deney grubundaki öğrencilerin başarısını azaltan etkenler arasındadır.

Öneriler

Bu bölümde yabancılara Türkçe öğretiminde film yönteminin konuşma becerisine etkisi konusunda çalışmanın sonuçları ve öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak bazı öneriler sıralanacaktır. Ayrıca bu konudaki diğer çalışmalardan elde edilen bilgilerle de öneriler desteklenecektir.

- Dil öğretiminde görsel ve işitsel materyaller öğrencinin birden çok duyusuna hitap etmesi sebebiyle oldukça yararlı ve etkili materyaller olarak kabul edilmektedir. Görsel ve işitsel materyallerin başında ise filmler, diziler gelmektedir. Filmler, konuşma pratiği yapamayan öğrenciler ve sınırlı sayıda konuşma etkinliği içeren kitaplar düşünüldüğünde konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli etkinlikler, konular sunan, öğrencinin ilgisini çeken, çok yönlü materyallerdir. Bu sebepten yabancılara Türkçe öğretiminde film ve film etkinliklerine daha fazla yer verilmelidir.
- İzlenecek olan filmin öğretmen tarafından daha önceden seçilmesi gerekmektedir. Ayrıca filme yönelik konuşma etkinliklerinin de dersten önce hazırlanması ve film uygulamasının önceden planlanması gerekmektedir. Hazırlanacak olan etkinliklerin hedef konu ve kazanımlara uygun, diğer dil becerileriyle (yazma, okuma, dinleme) ilgili şekilde hazırlanmalıdır.
- Sınıfta izletilecek filmler rastgele değil belirli özelliklere göre seçilmelidir. İçerisinde ayrımcılığın, cinsel öğelerin, şiddetin yer aldığı filmler değil; Türk kültürünün temsil edildiği, Türkçenin doğru kullanıldığı, barışçıl, tüm dünyaya hitap eden filmler seçilmelidir.
- İzlenecek olan filmin çok uzun olmamasına dikkat edilmelidir. Filmler ders saatlerine bölünerek izletilmelidir. Öğretmen isterse daha önceden seçtiği filmin belirli bir bölümünü de izletebilir ancak bu bölüm kazanımlara uygun, öğrencinin anlayabileceği, Türkçe altyazılı olmalıdır.
- İzlenecek olan film öğrencinin seviyesine uygun olmalıdır. Film uygulaması B1 ve B2 seviyesinde Türkçe altyazılı izletilmelidir. Öğrencilere filmden önce filmde geçen ve öğrencilerin anlamakta zorluk çekeceği kelimelerin yazılı olduğu bir kelime listesi verilmelidir. Bu kelime listesi öğrencilerin filmi daha iyi anlamasına yardımcı olacaktır.

- Film etkinlikleri filmden önce, film sırasında ve film sonrasında olmak üzere uygulamanın üç anını kapsayacak şekilde hazırlanmalıdır. Film öncesi film hakkında öğrenciye genel bir bilgi verilmelidir.
- Öğrencilerin dikkatinin dağıldığı anlarda öğretmen devreye girmeli ve filme dair öğrencilere sorular sorarak veya filmi özetleyerek onları filme karşı isteklendirmelidir.
- Film etkinliklerinin zor ve sıkıcı olmamasına, etkinliklerde konu dışına çıkılmamasına dikkat edilmelidir. Ayrıca öğrencilere film etkinliklerinin yer aldığı çalışma kâğıtları uygulama öncesinde dağıtılmalı ve etkinlikler hakkında bilgi verilmelidir. Çevrimiçi derslerde ise öğrencinin etkinlik kâğıtlarına elektronik ortam üzerinde ulaşması sağlanmalıdır.
- Film uygulamasını yapmaya engel olabilecek, sınıf veya okul ortamında oluşabilecek gürültü sorunları önceden tahmin edilip buna karşı önlem alınmalıdır. Öğrenciler filmin sesini duymadıkları zaman sadece altyazıyı okumak zorunda kalmaktadırlar. Ancak filmin sessiz bir ortamda izlenmesi öğrencilerin filmdeki kelime telaffuzlarına dikkat etmesini sağlamaktadır. Öğrencilerin filmi dikkatli bir şekilde izlediğinden emin olunmalıdır.
- Çevrimiçi derslerde yapılan film uygulamalarında ise öğrencinin filmi izlemesine veya etkinliğe katılmasına engel olan ses ve bağlantı problemlerine karşı önlem alınmalıdır. İnterneti iyi olmayan öğrencilerin filmi başka bir zamanda izleyebilmesi sağlanmalıdır.
- Hem çevrimiçi hem de yüz yüze derslerde öğrencilerin film etkinliklerine katılması teşvik edilmeli, öğrenciye rehber olunmalıdır.
- Film uygulaması; film seçimi, film etkinliklerinin hazırlanması, ders süresinin aşılması nedeniyle oldukça zorlayıcı bir etkinlik olduğu için her derste kullanılmamalıdır. Filmler; bitirilen bir konunun ardından öğrenciye farklı bir etkinlik sunma, dersi keyifli bir hale getirme, öğrenciyi aktif kılma, öğrencinin öğrendiklerini uygulayabilmesini sağlama ve öğrenciyi Türkçeye karşı motive etme amacıyla belirli aralıklarla kullanılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Anadili. (t.y.). Türk Dil Kurumu içinde. <https://sozluk.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Arık, İ., ve Çelik, F. (2019). Türk dizilerinin Orta Asya Türk cumhuriyetlerinde Türkçe öğrenmeye etkisi (Kırgızistan örneği). *Journal Of International Social Research*. 12, 677-691.
- Arslan M. ve Ergin A. (2010). Yabancılar Türkçe öğretiminde görsel ve işitsel araçların etkin kullanımı. *Dil Dergisi*, 147, 63-86.
- Arslan, M., ve Gürsoy, A. (2008). Rol yapma ve drama etkinlikleriyle yabancılar Türkçe öğretiminde motivasyonun sağlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 9(2), 109-124.
- Avrupa Ortak Başvuru Metni (2013). *Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi öğrenim, öğretim ve değerlendirme*. Frankfurt: TelcGmbH
- Aytan, N. ve Tunçel, H. (2015). Yabancılar Türkçe öğretiminde çizgi film kullanımı, *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 3(2), 235-246.
- Baki, A. ve Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21.
- Baratta, A., & Jones, S. (2008). Using film to introduce and develop academic writing skills among UK undergraduate students. *Journal of Educational Enquiry*, 8(2), 15-37.
- Barın, E. (2004). Yabancılar Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları*, 1, 19-30.
- Barın, E. (2007, Kasım). Yabancılar Türkçe öğretiminde kısa filmlerin yeri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi, Kongre Bildiriler Kitabı*, 191-195.

- Bilen, E. (2010). “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sinema Filmlerinden Yararlanma”. *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yeni Çalışmalar 8. Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu Bildirileri*, 268-273.
- Boylu, E., ve Başar, U. (2016). Türkçe öğretim merkezlerinin güncel durumu ve standartlaştırılması üzerine. *Akademik sosyal araştırmalar dergisi*, 4(24), 309-324.
- Boztoprak, F. (2019, Aralık). *Medyanın Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimine Etkisi Ve Kültürel Değerler Aktarımı Bakımından Savaşçı Dizisi Örneği*. UKDA Prof. Dr. A. Halûk Dursun Anısına Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu Dil -Tarih –Coğrafya kongresinde sunulmuş bildiri. Ankara.
- Brown, G, ve Yule, G. (1983). *Teaching the Spoken Language*. Cambridge: Cambridge.
- Brown, H. (2000). *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy*, NY: Longman.
- Bueno, A, D. Madrid and N. McLaren, (eds). (2006). *TEFL in Secondary Education*. Granada: Universidad de Granada.
- Büyükyavuz, O. (2003). Günümüz Türkiye’inde yabancı dil öğretmenlerinin sorunları ve çözüm önerileri. *Dil, Kültür ve Çağdaşlaşma*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Tarihi Enstitüsü, 229-238.
- Bygate, M. (1987). *Speaking*. Oxford: Oxford University.
- Can, C. (2019). Avrupa Birliği dil politikası ve yabancı dil olarak Türkçe. Yaylı, D. (Ed.), *Yabancılara Türkçe öğretimi politika yöntem ve beceriler (s.172-183)*, Ankara: Anı.
- Ceylan, M. (1996). *Video ile Türkçe Öğretimi*. (Yüksek Lisans Tezi). [https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/sayfasından) erişilmiştir.
- Common European Framework Of Reference For Language: Learning, Teaching, Assessment, Language. Policy Unit, Strasbourg. http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre1_en.asp sayfasından erişilmiştir.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J.W., Plano Clark, V. L. (2014). *Karma yöntem araştırmaları* (Y. Dede, & S. B. Demir, Çev.). Ankara: Anı Yayıncılık.

- Çakır, A. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde video kullanımının dinleme becerisine etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/sayfasından erişilmiştir>.
- Delen, M. (2016). *Yabancılar Türkçe öğretiminde filmlerin kullanımı*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Demirci, R. (2019). *Alfabe farklılıklarının yabancılar Türkçe öğretimindeki etkisi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S. S. ve Yağcı, E. (2002). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö. (2012). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Doğan, Y. (2009). Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlik önerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 185-204.
- Duman, A. (2014). Türkçenin öğretimi tarihine bir bakış. H.Karatay (Ed.), *Türkçe Öğretimi El Kitabı* (s.71-86). Ankara: Pegem.
- Dursun, B. (2017). *Yabancılar Türkçe öğretiminde film kullanımının öğrencilerin anlama becerisine etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Florence, Y. K. Y. (2009). *Learning English through films: a case study of a Hong Kong class*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://www.researchgate.net/> sayfasından erişilmiştir.
- Göçer, A. (2014). *Türkçe Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Göğüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*, Ankara: Gül Yay.
- Gökçek, T. (2014). Karma yöntem araştırması. Metin, M. (Ed.), *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Gömlüksiz, M. N. ve Özkaya, Ö.M. (2012).Yabancı Dil Yüksek Okulu Öğrencilerinin İngilizce Konuşma Dersinin Etkililiğine İlişkin Görüşleri.*Turkish Studies*,7(2), 495-513.
- Gülseven, Ü. (2014, 30 Ekim-1 Kasım). *Yabancılar Türkçe öğretiminde filmlerin önemi ve kullanımı*. III. Uluslararası Dil ve Edebiyat Konferansı "Avrupa'da Türkçe" kongresinde sunulmuş bildiri, Tiran.

- Gün, S. (2015). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Web 2.0 Sesli ve Görüntülü Görüşme Uygulamalarının (Skype) Konuşma Becerisine Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Güneş, F. (2010). Türkçemizin gücü ve geleceği. *Yenises Dergisi*, 169, 20-21.
- Holsti, O. R. (1969). *Content Analysis for the Social Sciences and Humanities*, AddisonWesley. Canada.
- Ismaili, M. (2013). The effectiveness of using movies in the EFL classroom: A study conducted at South East European University. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 2(4), 121-132.
- Can It Be Done? In H. C. Liou, J. E. Katchen, and H. Wang (Eds.), Lingua Tsing Hua. Taipei: Crane, 221-236.*
- İnan, K. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen İranlıların yazılı anlatımları üzerine bir inceleme*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- İşcan, A. (2011). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin yeri ve önemi, *Turkish Studies*, 6(3), 939-948.
- İşcan, A. (2016a). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisi kazandırmada filmlerin kullanımı. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(21), 487-500.
- İşcan, A. (2016b). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarım aracı olarak filmlerden yararlanma. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 58, 437-452.
- İşcan, A. (2017). *Filmlerle yabancılara Türkçe öğretimi*. Ankara: Nobel.
- İşcan, A. ve Aktürk, Y. (2014). Televizyon dizilerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanımı Seksenler dizisi örneği. *International Journal of Language Academy*, 2 (4), 234-246.
- İşcan, A. ve Delen, M. (2017). Yabancılara Türkçe öğretiminde filmlerin kullanımı (Selvi Boylum Al Yazmalım filmi örneği). *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 87-101.

- İşcan, A. ve Karagöz, B. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisi kazandırmada filmlerin kullanımı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(4), 1265-127.
- İşcan, A. (2012). Yabancı Dil Öğretimi Ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin Tarihçesi. A.Şahin(Ed.),*Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. (s.3-28). Ankara: Pegem.
- İşcan, A.(2011). *Yabancı Dil Öğretimi Ve Yabancılar Türkçe Öğretimi*. Aziz Kılınç(Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe Öğretimi* (s.3-27), Ankara: Pegem.
- Jiaosheng, Q.(2017). The Effect of English on College English Listening Teaching. *Theory and Practice in Language Studies*, 8(11), p.1011-1024.
- Johnson, R. B. , Onwuegbuzie, A. J. ve Turner, L. A. (2007). Toward definition of mixed methods research. *Journal of Mixed Methods Research*, 1(2), 112-133.
- Kalenderoğlu, İ. ve Çekici, Y. Y. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde b2 düzeyinde türk filmleriyle kültür aktarımı: Neşeli Günler örneği. *Uluslararası Türkoloji Araştırmaları ve İncelemeleri Dergisi*, 2(2), 47-57.
- Kartallıoğlu, N. (2015). *Bilişsel farkındalık stratejilerinin 7. Sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerini geliştirmeye etkisi*. (Doktora Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Katchen, J. E. (2003). *Teaching a Listening and Speaking Course with DVD Films: Can*
- Katıtaş, S. (2019). “Karma Yöntem Araştırmalarına Bütüncül Bir Bakış”, *International Social Sciences Studies Journal*, 5(49), 6250-6260.
- Kayasandık, E.(2018). *Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki dil bilgisi öğretim yöntemlerinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Kır, E. Candemir Özkan, C. (2017). Deyimlerin ve kalıplaşmış sözlerin reklamlar yolu ile yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı. *Turkophone Dergisi*, 4(1), 37-42.
- Kırbaş, G. ve Doğanay, H. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi/öğreniminde dizi ve filmler. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 1052-1061. <https://www.academia.edu/> sayfasından erişilmiştir.

- Kim, T.Y. & Zhang, Q.M. (2013). Research on second language teacher motivation: From a Vygotskian activity theory perspective. *The SNU Journal of Education Research*, 22, 1-29.
- Liando, N. V. F., Sahetapy, R. J. V., & Maru, M. G. (2018). English major students' perceptions towards watching English movies in listening and speaking skills development. *Advances in Social Sciences Research Journal*, 5(6) 1-16.
- MEB. (2005). *Orta Okul Programı*. İstanbul: Milli Eğitim.
- Memiş M.R., Erdem, M.D. (2013). Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8 (9), 297-318.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2009). *Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme – Öğretme- Değerlendirme*. Ankara: MEB.
- Nurlu, M., Kutlu, A . (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde temel seviye al yazma sorunları: Afganistan örneği. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi* , 25 (2) , 67-87 .
- Nurlu, M. (2019). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi*. Ankara: Kalem Kitap.
- Od, Ç. (2013). Erken yaşta yabancı dil öğretiminde çizgi filmlerin dinlediğini anlama ve konuşma becerilerine katkısı. *Turkish Studies*, 8 (10), 499-508.
- Özbay, M. (2010). *Türkçe öğretimi yazıları*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M.(2001). Türkçe Öğretiminde Dinleme Becerisini Geliştirme Yolları. *Türk Dili*, 589, 97-105.
- Özbay, M. (2006). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri-II*, Ankara: Öncü Kitap.
- Özdemir, C. (2018). Günümüzde yabancı dil olarak Türkçe öğretimin durumu. *Alatoo Bilimler Dergisi*, 18(1), 11-19. https://www.academia.edu/sayfasından_erişilmiştir.
- Qiu, J. (2017). The effect of English movies on college English listening teaching. *Theory and Practice in Language Studies*, Vol. 7, No. 11, pp. 1011-1024, November 2017.
- Richards,J., Rodgers, T. (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge Universty.

- Rocio, S, A. (2012). *The importance of teaching listening and listening and speaking skills*. (Yüksek Lisans Tezi) <https://ucm.es/> sayfasından erişilmiştir.
- Ruusunen, V. (2011). *Using movies in EFL teaching: the point of view of teachers* (Yüksek Lisans Tezi). <https://jyx.jyu.fi/> sitesinden erişilmiştir.
- Sallabaş, M. E. (2011). *Aktif öğrenme yönteminin ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin konuşma becerilerine etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Samatova, A. (2010, Aralık). “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Video”. *III. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu’nda sunulmuş bildiri*, İzmir:789-79
- Saraç, H. (2012). Yabancı dil öğretim sürecinde sanatsal filmler. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*. 1 (4), 27-42.
- Sezen, S. ve Gülerer S. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Tv Dizisi Kullanmanın Atasözü Ve Deyim Öğretmedeki Etkisi. *International Journal Of Language Academy*. 31, 380-393.
- Stone P J, Dunphy D C, Marshall S S, DM Ogilvie (1966). *The General Inquirer: A Computer Approach to Content Analysis*, The M.I.T., Massachusetts.
- Şimşek, M. R. (2016). Yabancılar Türkçe öğretiminde film-temelli öğretim etkinlikleri geliştirme: bütünleştirilmiş beceri yaklaşımı. *International Journal of Social Science*, 47, 319-330.
- Şimşek, P. (2011). *Yabancılar Türkçe öğretiminde okuma metinleri ve yardımcı kitaplar*.(Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Şimşek, R. M.(2016). Yabancılar Türkçe öğretiminde film temelli öğretim etkinlikleri geliştirme: bütünleştirilmiş beceri yaklaşımı. *The Journal of Academic Social Science Studies*,47, s.319-330.
- Tanrikulu, L. ve Şihanlioğlu, Ö.(2019). 2018 (CEFR) diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi yeni açıklamalar metninde konuşma becerisinin incelenmesi. *International Journal of Languages’ Education and Teaching*,7(4), s.212-224.
- Tashakkori, A., ve Creswell, J. (2007). The new era of mixed methods. *Journal of Mixed Methods Research*, 1 (1), 3-8.

- Taşdemir, E., Bilkan, N. ve Can, H. (2004). *Türkçe öğretim teknikleri*. İzmir: Dilset.
- Tekeli, M. (2020). *Ana dili ve ikinci dili Fransızca olan öğrencilerin Türkçe yazma becerileri*. (Yüksek Lisans Tezi) <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Temizyürek, F., Erdem, İ. ve Temizkan, M. (2007). *Konuşma eğitimi*. Ankara: Öncü Kitap.
- Uzun, N. (2005). Ortak Avrupa (OAÇ)'nin Dilbilimsel Dayanakları Üzerine Gözlemler. *XIX. Ulusal Dilbilim Kurultayı Bildirileri*, Şanlıurfa: Harran Üniversitesi, TÜBİTAK, 317-325.
- Uzzaman, A., Roy, S. (2015). *Learning English through watching movies*. Belta National Conference 2015, Rajshahi University, Bangladesh. Volume: ELT in Bangladesh: Challenges and Directions
- Weber, R. P. (1989). *Basic Content Analysis*, Sage, London.
- Widdowson, H. G. (1990). *Aspects of Language Teaching*. Oxford University: Oxford.
- Yakar, M. Y. ve Yılmaz O. (2016, Mayıs). *Çizgi Filmler Aracılığıyla Türk Soylulara Türkçe ve Değer Öğretimi*. Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Yaylı, D., Bayyurt Y. (2011). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Politika Yöntem ve Beceriler*. Ankara: Anı.
- Yaylı, D., Yaylı, D. ve Ekizler, F. (2013). *Yabancı dil öğretiminde filmlerin kullanılması M. Durmuş ve A. Okur, (Ed.), Yabancılar Türkçe öğretimi el kitabı içinde (s. 413-420)*. Ankara: Grafiker.
- Yılmaz, F. (2020). *Film Etkinlikleriyle Yabancılar Türkçe Öğretimi*. Ankara: Akademisyen.
- Yılmaz, F. ve Diril, A. (2015) Filmlerle yabancılar Türkçe öğretimi: Beyaz Melek film örneği, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10, 223-240.
- Yılmaz, F. ve Ertürk, Ş, Y. (2015). Yabancılar Türkçe öğretiminde kalıp sözler: babam ve oğlum film örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 32, 187-202.
- Yılmaz, F. ve Irşi, A. (2017). Yabancılar Türkçe öğretiminde TV dizilerinin kullanımı. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 5(2), 144-157.

Yılmaz, F. ve Talas, Y. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak animasyon kullanımı ve önemi. *International Journal of Languages'' Education and Teaching*, 3(1), 114-127.

Yiğit, M. ve Yılmaz, E. (2016). Kültürel Etkileşim Bağlamında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Reklam Filmleri ile Emir Kipinin Anlatımı. Alparslan Okur, Bekir İnce ve İsmail Güleç (Ed.). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Üzerine Araştırmalar*. (ss. 275-281). [Bildiri]. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi.

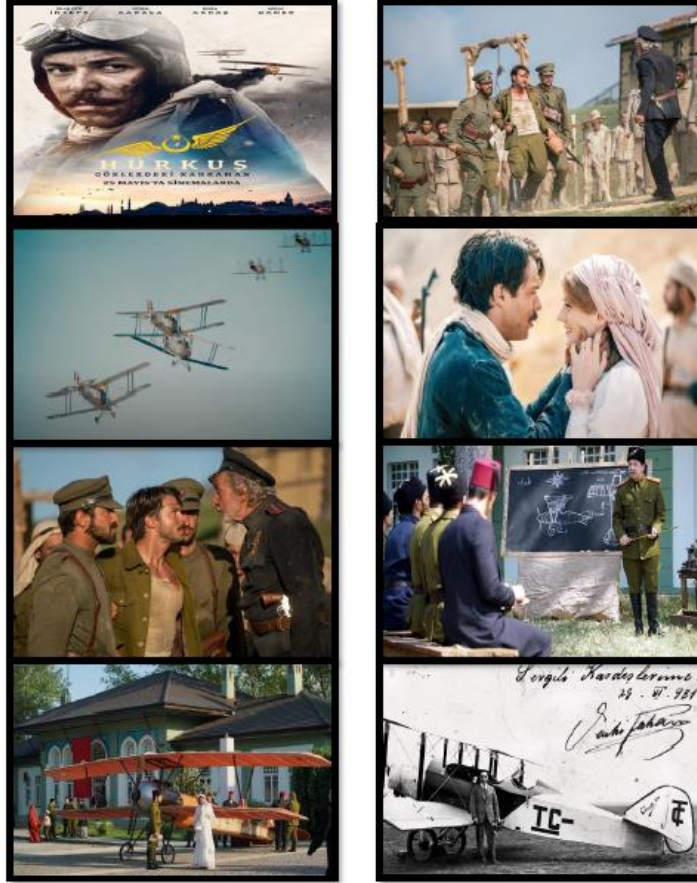
EKLER

Ek-1. Film Etkinlik Örneği

1.Etkinlik: Filmi Tahmin Ediyorum

1-Aşağıda izleyeceğimiz filme ait görüntüler yer almaktadır. Bu görüntüleri inceleyiniz. Bu görüntülere bakarak filmin konusu, zamanı, mekânı, kişileri ve olay örgüsü hakkındaki tahminlerinizi arkadaşlarınızla ve öğretmeninizle tartışınız.

2- Filmin tanıtımını izleyiniz. Tanıtım videosunda geçen sahnelerden hareketle filmde neler olacağını, karakterleri ve karakterleri özelliklerini, filmin geçtiği zamanı ve mekânı tahmin ediniz.

3- Filmi izledikten sonra film öncesi yapmış olduğunuz tahminlerle izlediğiniz filmi karşılaştırınız.

Ek-2. Film Etkinlik Örneği

2.Etkinlik: Filmdeki Kelimeleri Biliyor muyum?

Tabloda Hürkuş: Göklerdeki Kahraman adlı filmde seçilmiş 20 tane kelime bulunmaktadır.

- 1- Film öncesi bildiğiniz kelimelerin yanına '+' işareti koyunuz. Bu kelimeleri sınıfta açıklayınız ve bu kelimeye ilişkin örnek cümleler kurunuz.
- 2- Film sonrası öğrendiğiniz kelimelerin yanına ise '✓' işareti koyunuz. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri arkadaşlarınıza açıklayınız. Bunlarla ilgili örnek cümleler söyleyiniz.

Kelime	Biliyorum	Anlamı
Tarla	+	Tarıma elverişli olan belirli toprak parçası
Tutku		
Gönüllü		
İkna etmek		
Gözü kara		
Yalvarmak		
Gök		
Can yoldaşı		
Kovmak/ Kovalamak		
İnatçı		
Bakım yapmak		
Ada		
Sıkıntı		
Vatan		
Kaçmak		
Uçak		
Komutan		
Deli saçması		
Kolay		
Can yoldaşı		
Havacı		
Ödül		
Madara olmak.		
Ad		
Bulut		

Ek-3. Film Etkinlik Örneği

3.Etkinlik: Diyalogları Tamamlıyorum

Gönüllü, tutku, ad, yalvarmak, uçak, bulut, kaçmak, kolay, ada, gözü kara, vatan, deli saçması, sıkıntı, su, cevap, yılan, deniz, bakım, tarla, kovmak/ kovalamak, madara olmak, ödül, ikna etmek.

Aşağıda filmde geçen diyaloglar yer almaktadır. Bu diyaloglarda boş bırakılan kelimeleri boşluğa uygun şekilde doldurunuz.

ANLATICI: Ben sana hikâyeyi baştan anlatayım.

KIZ: Süper!

ANLATICI: Vecihi dedem daha 16 yaşında. Balkan savaşına katılmak için oluyor.

ANLATICI: Vecihi dedem o saldırdan çok ciddi bir yara almadan kurtuluyor ama büyük bir hastalığa yakalanıyor.

KIZ: Ne hastalığı?

ANLATICI: Uçaklar... Uçmak onun en büyük oluyor.

ANLATICI: Uçma hastalığına yakalanmış bir kere, defalarca uçmaya çalışmış ama Mehmet Ali Yüzbaşı'yla bir türlü

VECİHİ: Bu sefer neye takıldın ?

FİKRET: Kızın bilmiyorum Vecihi. Ne desem, nasıl hitap etsem bilemedim.

VECİHİ: Kumandanım on beşlik çocuklar, elinde bastonla ayakta duramayan dedeler, neneler “Allah Allah” diyerek cepheye koşarken kaide demediler, nizam demediler. Vatan dediler. Şimdi aynı şeyi ben de sizden rica ediyorum. Hatta Bana müsaade verin.

VECİHİ: Fransız avcı Manevra kabiliyeti iyidir.

HADİYE HANIM: Sizin de öyle. Bu kadar kısa vakte buraya geldiğinize göre...

VECİHİ: Gökyüzünde uçarken baktığımda beyaz bir cennet örtüsü gibi dururlar. Siz de aynı onlara benziyorsunuz.

MEHMET ALİ YÜZBAŞI: Ne yapıyor bu?

ASKER: Galiba intihar ediyor.

DÜŞMAN PİLOT: Bu adam delirmiş.

MEHMET ALİ YÜZBAŞI: Vecihi, vazgeç !

Ek-4. Film Etkinlik Örneği

DÜŞMAN ASKER: Hala peşimizde, geliyor.

DÜŞMAN PİLOT: Bu adam tam bir bela. Dönüyoruz.

VECİHİ: Nereye Nereye !

VECİHİ: Bahattin, iyi misin ?

BAHATTİN: İyiyim, sen?

VECİHİ: İyiyim. Benden öyle kurtulamazlar.

ANLATICI: İşte bu fotoğraf gönderilmeden önce çektikleri...

KIZ: Düşman bile hayranmış Vecihi'ye. Roman gibi.

RUS GENERAL: Vecihi... Kara bela... Bizim tayyareleri düşüren pilot. Çok tam bir deli. Cephane bizim uçakların arasına dalıyor. Hiç korkmuyor.

VECİHİ: müdafaasına katılmam lazım. Fırar edeceğim. Çamaşurhanede çamaşır teknesi varmış. 3 adet. Bunu bize sen temin edeceksin.

AZAT: Ben Rus askeriyim. Sana neden yardım edeyim.

VECİHİ: Rus askeri de olsan Türk'sün Azat.

AZAT: Benden üniformama ihanet etmemi mi istiyorsun?

VECİHİ: Asıl ihanet üstündekine değil aslına ettiğindir...

AZAT: Kafandan bu soruları at. Benim vatanım da bellidir, aslım da.

OSMAN: Benim içimde bir var kumandanım.

Yüreğini ferah tut. Allah'ın izniyle bu cehennemden çıkacağız.

RUS GENERAL: Bela mısın sen?

VECİHİ: Bir yudum mu çok görüyorsunuz ? Bu mu sizin insanlığınız?

RATİP ALBAY: Vecihi Rusların eline esir düşmüş... Nargin adasına...

HADİYE HANIM: Kızım yetim kalacak...

RATİP ALBAY: Ağzından yel alsın kızım. Allah'tan ümit kesilmez.

HADİYE HANIM: Ben ona ne derim? Babam nerede diye sorduğunda ben yavruma ne vereceğim ?

ANNE: Yavrum, güzel kızım deme öyle. Bir de sen benim içimi yakma.

Ek-5. Film Etkinlik Örneği

Kocam, evimin direğini yem edecekler.

KIZ: Vecihi dedenler ne yapmış peki? Karaya çıkana kadar çamaşır teknesiyle mi devam etmişler ?

ANLATICI: Hayır, Şubat ayı olduğu için çok dalgalmış. Çamaşır tekneleri devrilince yüzerek devam etmişler.

MEHMET FAZIL: Ne yapıyorsunuz?

İNGİLİZ PİLOT: Uçaklar bundan sonra hangardan dışarıya çıkmayacak.

MEHMET FAZIL: Burada yapıyoruz.

İNGİLİZ PİLOT: Bundan sonra sadece içeride. Dışarı çıkmayacaklar.

ARİF: Saçma! Bu nasıl hız alıp uçacaklar ki zaten !

VECİHİ: Tanıdım seni ! Geçen sene gelen tayyarelerin kumandanı değil misin? Hani Çatalca'ya kadar sizi. Bizim tayyarelerden kullananlardan biri de Ahmet Ali'ydi.

ARİF: Yahu Vecihi, biz toptan ne anlarız? Bizim bildiğimiz tek top havan topu.

VECİHİ: Pek bir zorluğu yok. Talim yaparsak üstesinden geliriz evelallah!

VECİHİ'NİN ARKADAŞI: Bari Fenerbahçe'den bir iki topçu çağırıyaydık ya. Böyle olacağız.

ANLATICI: Bu.....; annem, babam ve uçmayı hayal etmiş herkes için, hayatı ve yaptıklarıyla bizlere ilham kaynağı olan büyük Türk kahramanı Vecihi Hürkuş adına kabul ediyorum.

Ek-6. Film Etkinlik Örneği

4.Etkinlik: Metin Hakkında Sorular

Aşağıda, metnin içinde geçen olaylar hakkında sorular yer almaktadır. Filmi izlerken soruların cevaplarını bulmaya çalışınız. Cevaplarınızı soruların altındaki boşluklara bir cümle ile yazabilirsiniz.

Filmi izledikten sonra soruların cevaplarını arkadaşlarınız ve öğretmeniniz ile tartışınız.

- 1- Vecihi yaşadığı hangi olaydan sonra pilot olmaya karar veriyor?
- 2- Vecihi kime âşık oluyor?
- 3- Düşman askerleri Vecihi'ye hangi lakabı veriyor? Niçin?
- 4- Vecihi'nin pilotluk eğitimi almasına ve pilot olmasına kim yardım ediyor?
- 5- Vecihi, düşman askerleri tarafından esir alındıktan sonra esir olarak nereye gönderiliyor?
- 6- Düşman askerleri Vecihi ile neden fotoğraf çektmek istiyor?
- 7- Vecihi Azat Yüzbaşı'ya ne teklif ediyor?
- 8- Azat Yüzbaşı neden ağlıyor?
- 9- Vecihi ve arkadaşları adadan kaçmak için nasıl plan hazırlıyorlar ?
- 10- Osman düşman askerleri tarafından öldürülmeden önce Vecihi'ye ne diyor?
- 11- Vecihi ve arkadaşları İngiliz havacıları İstanbul'dan kovmuştu ama 1.Dünya Savaşı'nı İngilizler kazanmıştı. Bunun üzerine İngiliz havacılar nasıl bir intikam hazırladı?
- 12- Vecihi ve arkadaşlarının uçakları geri almak için planı neydi? Kimden yardım aldılar?
- 13- Vecihi filmin sonunda uçağıyla nereye gidiyor? Niçin?
- 14- Anlatıcı (Vecihi Hürkuş'un torunu) neyi başarıyor?
- 15- Vecihi Hürkuş'un filmdeki kişilik özellikleri hakkında bilgi veriniz.

Ek-7. Film Etkinlik Örneği

5.Etkinlik: Bu Sahnede Ne Olmuşt u ?

Aşağıda film den alınan görseller yer almaktadır. Filmin bu sahnelerinde neler yaş andığını sırasıyla açıklayınız.

1-

2-

3-

4-

Ek-8. Film Etkinlik Örneği

6.Etkinlik: Filmde Geçen Olayları Sıralıyorum.

Aşağıda filmin olay örgüsü karışık bir şekilde verilmiştir. Maddelerin numaralarını filmde hareketle aşağıdaki boşluğa doğru şekilde sıralayınız. Sıraladığınız maddeleri sesli şekilde okuyunuz.

1. Vecihi'nin bir görevde düşmana esir düşmesi ve Yılanlı Ada'ya gönderilmesi.
2. İngilizlerin İstanbul'u işgali karşısında Vecihi ve arkadaşlarının onları kovması. Bunun üzerine İngilizlerin Türk uçaklarına el koyması.
3. Vecihi'de henüz 16 yaşındayken uçuş tutkusunun oluşması ve pilot olmak istemesi.
4. Vecihi ve arkadaşlarının uçakları kurtararak Anadolu'ya götürmesi.
5. Vecihi'nin ilk hava savaşında düşman uçağını düşürmesi.
6. Vecihi'nin Salih'le adadan kaçmayı başarması.

Filmdeki olayların sıralaması :

Ek-9. Film Etkinlik Örneği

7.Etkinlik: Onun Yerinde Ben Olsaydım.

Öğretmeninizin film içerisinden seçtiği bölümleri izleyiniz. Bu sahnelere ilişkin soruları kendinizi sahnedeki kahramanların yerine koyarak cevaplayınız. Cevaplarınızı sözlü olarak paylaşınız.

1-Bu sahnede Vecihi'nin yerinde siz olsanız ne yapardınız? Niçin?

Vecihi'nin yerinde ben olsaydım

(39:07 – 41:08)

2-Bu sahnede Vecihi'nin yerinde siz olsanız ne yapardınız?

Vecihi'nin yerinde ben olsaydım

(52:51 – 56:44)

3-Bu sahnede Osman'ın yerinde siz olsanız ne yapardınız?

4-Aynı sahnede Vecihi'nin yerinde olsanız ne yapardınız?

(01:07:36 – 1:09:43)

Ek-10. Film Etkinlik Örneği

7.Etkinlik: Filmdeki Sahneleri Canlandıralım.¹

Aşağıda yer alan filmdeki sahneleri öğretmeninizin vereceği diyalog metni yardımıyla canlandırınız.

1. Sahne (49:43- 50:36)

VECİHİ: Memleketimin dört bir yanı işgal altındayken burada yatmak benim gururuma dokunuyor.

AZAT: Sadede gel sadede!

VECİHİ: Vatan müdafaaasına katılmam lazım. Firar edeceğim. Çamaşırhanede çamaşır teknesi varmış. 3 adet. Bunu bize sen temin edeceksin.

(Azat güler.)

AZAT: Ben Rus askeriyim. Sana neden yardım edeyim ?

VECİHİ: Rus askeri de olsan Türk'sün Azat.

AZAT: Benden üniformama ihanet etmemi mi istiyorsun ?

VECİHİ: Asıl ihanet üstündekine değil aslına ettiğindir.

ASKER: Yüzbaşım, komutan çağırıyor.

AZAT: Kafandan bu deli saçması düşünceleri at. Benim vatanım da bellidir, aslım da. Seni bir daha ikaz etmem !

(Vecihi Azat'ın omuzuna çarparak gider...)

2. Sahne (1:27:04 – 1:29:21)

VECİHİ: Ne demiştiniz bu oyunun ismine?

İNGİLİZ PİLOT: Futbol.

VECİHİ: Nasıl oynanıyor?

İNGİLİZ PİLOT: Topa sadece ayakla dokunabiliyorsun. (Eliyle sandıkları işaret eder.) Şu iki sandığın arasından geçerse gol olur.

VECİHİ: Kolaymış. Müsabaka edersek biz sizi yeneriz.

İNGİLİZ PİLOT: Nasıl yenecekmisiniz. Daha adımı bile yeni öğrendin futbolun.

VECİHİ: Geçen sene havada sizi nasıl yendiysek öyle yeneriz. 20 tayyareye karşı 3 tayyare. Hatırlarsın. (Güler.)

İNGİLİZ PİLOT: Vecihi ! Kabul, bir takım kurun kozlarımızı paylaşalım. 11 kişilik bir takım kurun.

VECİHİ: 11 kişi mi?

İNGİLİZ PİLOT: Ne o korktun mu? Az önce yeneriz sizi diyordun?

VECİHİ: Yok korkmadım da... Ramazan'dan sonra müsabaka etsek olur mu? Malum hepimiz oruçluyuz. Biz de biraz idman yapmış oluruz.

¹ Bu etkinlik, uygulama yüz yüze olursa yapılacaktır.

Ek-11. Film Etkinlik Örneği

8.Etkinlik: Filme Dair Yorumum

Aşağıdaki soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı arkadaşlarınızı yanıtlarıyla karşılaştırınız.

- 1- İzlediğiniz filmi nasıl buldunuz? Neden beğendiniz? Neden beğenmediniz?
- 2- Filmde etkilendiğiniz bir sahne oldu mu?
- 3- Siz olsanız filmin sonunu nasıl bitirirdiniz?
- 4- Bu filmi arkadaşlarınıza önerir misiniz? Neden önerirsiniz? Neden önermezsiniz?

Ek-12. Odak Grup Görüşmesi Soruları

Odak Grup Görüşme Formu

Tarih:

Saat:

Yer:

Değerli öğrenciler, yaklaşık 30 dakika sürmesi beklenen bu görüşmenin amacı film ve film etkinlikleriyle yürüttüğümüz ders sürecini değerlendirmektir. Bu görüşmede herkese söz hakkı verilecek ve herkesin cevapları sırayla dinlenecektir. Sorulara dilediğiniz şekilde cevap verebilirsiniz. Bu görüşmedeki konuşmalarınız bilimsel verileri toplayabilme adına kaydedilecektir. Bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Çalışmada isminiz kullanılmayacaktır.

Sorular

- 1- Derslerde konuşma becerinizi geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?
- 2- Uygulama öncesi filmler aracılığıyla ders işleme tekniğine karşı bakışınız nasıldı?
- 3- Film etkinlikleriyle ders işlemenin konuşma becerinize neler kazandırdığını düşünüyorsunuz?
- 4- Filmi izlerken veya konuşma etkinliklerini yaparken ne tür zorluklarla karşılaştınız?

Ek-13. Konuşma Becerisini Değerlendirme Ölçeği

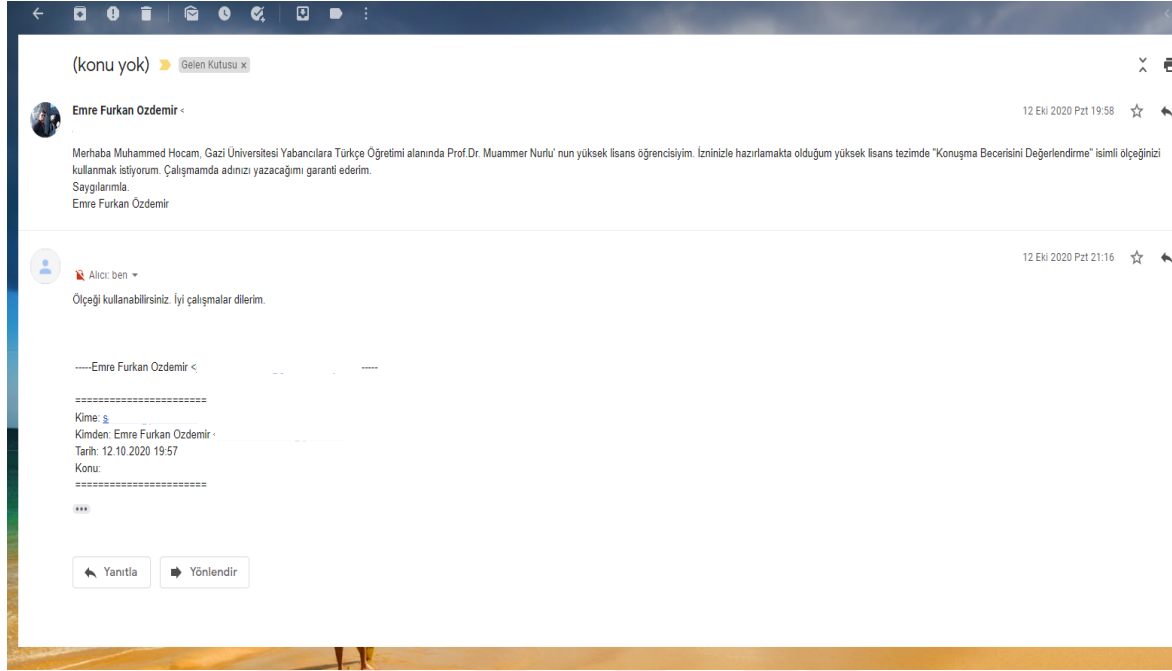
Konuşma Becerisini Değerlendirme Ölçeği Sallabaş (2011).

Madde No	ÖLÇÜTLER	Hayır	Kısmen	Evet
1	Konuşmaya Başlangıç			
	Konuşmaya selamlaşmayla başlıyor mu?			
	Konuşmaya uygun ifadelerle başlıyor mu?			
2	Konuşmanın Gelişme Bölümü			
	Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatıyor mu?			
	Konuşmasını bütünlük ve tutarlık içinde sürdürüyor mu?			
	Konuyla ilgili günlük hayattan örnekler veriyor mu?			
	Konuşurken konu dışına çıkıyor mu?			
	Ana düşüncüyü yansıtabiliyor mu?			
	Ana düşüncesini yardımcı düşüncelerle destekliyor mu?			
3	Konuşmanın Sonuç Bölümü			
	Konuşmayı özetliyor mu?			
	Konuşmayı uygun ifadelerle bitiriyor mu?			
4	Beden Dili			
	Konuşurken ellerini kullanıyor mu?			
	Dinleyenlerle göz teması kuruyor mu?			
	Gereksiz hareketler yapıyor mu?			
	Konuşurken heyecanlanıyor mu?			
	Mimikleri konuşmayı destekliyor mu?			
	Bedenin duruşu düzgün mü?			
5	Dilin Dış Yapı Unsurlarını Uygulayabilme			

Ek-14. Konuşma Becerisini Değerlendirme Ölçeği

	Türkçenin kurallarına uygun cümleler kuruyor mu?			
	Konuşmasında nezaket kurallarını uyguluyor mu?			
	Tekrara düşmeden konuşuyor mu?			
	Standart Türkçe ile konuşuyor mu?			
	Konuşmasında uygun hitap ifadeleri kullanıyor mu?			
	Karşısındakinin algılamakta zorluk çekmeyeceği bir hızda konuşuyor mu?			
	Akıcı bir biçimde konuşuyor mu?			
	Kelimeleri doğru telaffuz ediyor mu?			
	Konuşurken gereksiz sesler çıkarıyor mu?			
	Konuşurken nefesini ayarlayabiliyor mu?			
	İşitilebilir bir ses tonuyla konuşuyor mu?			
	Uygun yerlerde vurgu, tonlama ve duraklama yapıyor mu?			

Ek-15. Ölçek İzni

Ek-16.Uygulama İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 23.12.2020-E.137834

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Ölçme Değerlendirme Etik Alt Çalışma Grubu

Sayı : E-91610558-302.08.01-
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 20.11.2020 tarihli ve E.124957 sayılı yazı.

İlgi yazınız ile göndermiş olduğunuz, Enstitünüz Türkçe ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğrenimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Emre Furkan ÖZDEMİR'in, Prof.Dr.Muammer NURLU'nun danışmanlığında yürüttüğü "*Yabancılar Türkçe Öğretiminde Film Kullanımının Yabancı Öğrencilerin Konuşma Becerisine Etkisi*" adlı tez çalışması ile ilgili konu Kurulumuzun 01.12.2020 tarih ve 12 sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Araştırma Kod No: 2020-688

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Kurul Başkanı

Ek:1 Liste

Ek-17. Uygulama İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 11.01.2021-E.4990

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-33972245-044-4990
Konu : Anketler

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.12.2020 tarihli ve 17311665-044- 141409 sayılı yazı.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Emre Furkan ÖZDEMİR'in "Yabancılar Türkçe Öğretiminde Film Kullanımının Yabancı Öğrencilerin Konuşma Becerisine Etkisi" başlıklı tez çalışması kapsamında Merkezimizde uygulama yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Nezir TEMUR
Merkez Müdürü

Ek18 Kişisel Bilgi Formu

Kişisel Bilgi Formu

Yabancılar a Türkçe Öğretiminde Film Kullanımının Yabancı Öğrencilerin Konuşma Becerisine Etkisi

Enre Furkan Özdemir

Gazi Üniversitesi

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı

Değerli öğrenciler,

Vereceğiniz cevaplar çalışmamdaki bilimsel verilere ulaşmak için kullanılacak, kişisel bilgileriniz asla kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara doğru cevap vermenizi önemle rica ederim. Zaman ayırıp çalışmama yardımcı olduğunuz için teşekkür ederim.

- 1) Cinsiyetiniz:
- 2) Yaşınız:
- 3) Ülkeniz:
- 4) Ana diliniz:
- 5) Bildiğiniz yabancı dil sayısı:

Ek-19. İzlenen Film

Filmin Adı: Hürkuş: Göklerdeki Kahraman

Süre: 1 saat 48 dk

Çıkış Tarihi: 2018

Filmin Yabancılar Türkçe Öğretimi için Önemi:

Film Türk havacılık tarihinin önde gelen isimlerinden birinin hayatını konu alması ve Osmanlı Devleti'nin sonunu hazırlayan 1. Dünya Savaşı'ndaki atmosferi objektif bir şekilde yansıtmaları bakımından önem arz etmektedir. Hiç şüphesiz dil öğretiminde öğrenilen dile ait kültürü, tarihi, tarihteki önemli şahsiyetleri, kazanılan başarıları, değer yargılarını öğrenmek o dili konuşan toplumu benimseyebilmek için gerekmektedir. Dili konuşabilmenin yanı sıra o dili konuşan toplumun düşünce dünyasını, nerelerden geldiğini kısacası toplumu anlayabilmek önemlidir. Türkiye'nin istiklal madalyası alan, ilk uçağını yapan, pilotlar yetiştiren, cesurluğuyla düşman saflarına nam salan pilot Vecihi Hürkuş' un anlatıldığı bu filmde daha birçok önemli şahsiyete de yer verilmiştir. Ayrıca filmde Türk kültüründen, o dönemin sosyal hayatına ve konuşmasına kadar birçok şey filmde kendine yer bulmuştur.

Filmin Konusu:

Filmde henüz 16 yaşındayken uçma sevdasının peşinden giden Vecihi Hürkuş'un macera dolu hayatı anlatılmaktadır. Vecihi Hürkuş'un ülkesi adına girdiği mücadeleler, imkânsızlıklardan sıyrılıp havacılığa umut oluşu konu alınıyor. İlk düşman uçağını düşürmesi, uçaktan düşüp Ruslara esir düşmesi, esaretten kurtulup arkadaşlarıyla cepheden cepheye koşması... İstanbul'u işgale gelen İngiliz pilotları amansız bir direnişle kovması...

İlerleyen yıllarda hayatını uçak üretmeye ve yeni pilotlar eğitmeye adanmış olan Türk havacılık tarihinin en önemli isimlerinden pilot ve mühendis Vecihi Hürkuş'un hayatı bu filmde can buluyor.

Karakterler ve Oyuncular

Vecihi Hürkuş – Hilmicem İntepe

Mehmet Ali Yüzbaşı – Murat Arkın

Mehmet Fazıl- Gurur Aydoğan

Ahmet Ali Çelikten- Efekan Dianzenza

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR